

Πρὸς Κορινθίους Α

Παῦλος κλητὸς¹ ἀπόστολος Ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ, καὶ **1**
 Σωσθένης² ὁ ἀδελφός, τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ τῇ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ,³ **2**
 ἡγιασμένοις⁴ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, κλητοῖς¹ ἀγίοις, σὺν πᾶσιν τοῖς
 ἐπικαλουμένοις⁵ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ ἐν παντὶ
 τόπῳ, αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν: χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν **3**
 καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ.

Εὐχαριστῶ⁶ τῷ θεῷ μου πάντοτε⁷ περὶ ὑμῶν, ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ τῇ **4**
 δοθείσῃ ὑμῖν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: ὅτι ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε⁸ ἐν αὐτῷ, ἐν **5**
 παντὶ λόγῳ καὶ πάσῃ γνώσει,⁹ καθὼς τὸ μαρτύριον¹⁰ τοῦ χριστοῦ **6**
 ἐβεβαιώθη¹¹ ἐν ὑμῖν: ὥστε ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι¹² ἐν μηδενὶ χαρίσματι,¹³ **7**
 ἀπεκδεχομένους¹⁴ τὴν ἀποκάλυψιν¹⁵ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, **8**
 ὃς καὶ βεβαιώσει¹¹ ὑμᾶς ἕως τέλους,¹⁶ ἀνεγκλήτους¹⁷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ
 κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ. Πιστὸς ὁ θεός, δι' οὗ ἐκλήθητε εἰς **9**
 κοινωνίαν¹⁸ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.

¹ κλητός, called, summoned. ² Σωσθένης, ους, ὁ, Sosthenes. ³ Κόρινθος, ου, ἡ, Corinth. ⁴ ἀγιάζω, make holy, consecrate. ⁵ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ⁶ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ⁷ πάντοτε, always, at all times. ⁸ πλουτίζω, enrich, make wealthy. ⁹ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ¹⁰ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ¹¹ βεβαιώω, confirm, secure. ¹² ὑστερέω, lack, need. ¹³ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ¹⁴ ἀπεκδέχομαι, await eagerly, expect eagerly. ¹⁵ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ¹⁶ τέλος, ους, τό, end, purpose. ¹⁷ ἀνέγκλητος, above reproach, blameless. ¹⁸ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution.

Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ 10
 χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ᾗ ἐν ὑμῖν σχίσματα,¹ ἥτε δὲ
 κατηρτισμένοι² ἐν τῷ αὐτῷ νοί³ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ.⁴ Ἐδηλώθη⁵ γάρ 11
 μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί μου, ὑπὸ τῶν Χλόης,⁶ ὅτι ἔριδες⁷ ἐν ὑμῖν εἰσιν. 12
 Λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἕκαστος ὑμῶν λέγει, Ἐγὼ μὲν εἰμι Παύλου, Ἐγὼ δὲ
 Ἀπολλῶ,⁸ Ἐγὼ δὲ Κηφᾶ,⁹ Ἐγὼ δὲ χριστοῦ. Μεμέρισται¹⁰ ὁ χριστός; 13
 Μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη¹¹ ὑπὲρ ὑμῶν, ἥ εἰς τὸ ὄνομα Παύλου
 ἐβαπτίσθητε; Εὐχαριστῶ¹² τῷ θεῷ ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα, εἰ μὴ 14
 Κρίσπον¹³ καὶ Γάϊον¹⁴: ἵνα μή τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐβάπτισα. 15
 Ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανᾶ¹⁵ οἶκον: λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἄλλον
 ἐβάπτισα. Οὐ γὰρ ἀπέστειλén με χριστὸς βαπτίζειν, ἀλλ’ 17
 εὐαγγελίζεσθαι: οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγου, ἵνα μὴ κενωθῇ¹⁶ ὁ σταυρὸς¹⁷ τοῦ
 χριστοῦ.

Ὁ λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ¹⁷ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρία¹⁸ ἐστίν, τοῖς δὲ 18
 σωζομένοις ἡμῖν δύναμις θεοῦ ἐστίν. Γέγραπται γάρ, Ἀπολῶ τὴν 19
 σοφίαν τῶν σοφῶν,¹⁹ καὶ τὴν σύνεσιν²⁰ τῶν συνετῶν²¹ ἀθετήσω.²² Ποῦ²³ 20
 σοφός;¹⁹ Ποῦ²³ γραμματεὺς; Ποῦ²³ συζητητὴς²⁴ τοῦ αἰῶνος τούτου;
 Οὐχὶ ἐμώρανεν²⁵ ὁ θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου τούτου; Ἐπειδὴ²⁶ γὰρ 21

¹ σχίσμα, τος, τό, tear, division. ² καταρτίζω, mend, fit. ³ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ⁴ γνώμη, ης, ἡ, purpose, opinion. ⁵ δηλώω, show, make clear. ⁶ χλόη, ης, ἡ, fresh growth, grass. ⁷ ἔρις, ἰδος, ἡ, strife, contention. ⁸ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ⁹ Κηφᾶς, ᾱ, ὁ, Cephas. ¹⁰ μερίζω, divide, part. ¹¹ σταυρόω, crucify. ¹² εὐχαριστέω, give thanks, thank. ¹³ Κρίσπος, ου, ὁ, Crispus. ¹⁴ Γάϊος, ου, ὁ, Gaius. ¹⁵ Στεφανᾶς, ᾱ, ὁ, Stephanas. ¹⁶ κενόω, empty, make void. ¹⁷ σταυρός, οὔ, ὁ, cross. ¹⁸ μωρία, ας, ἡ, foolishness, folly. ¹⁹ σοφός, wise. ²⁰ σύνεσις, εως, ἡ, understanding, insight. ²¹ συνετός, intelligent, clever. ²² ἀθετέω, reject, annul. ²³ ποῦ, where? ²⁴ συζητητής, οὔ, ὁ, disputer, debater. ²⁵ μωραίνω, make foolish, make tasteless. ²⁶ ἐπειδὴ, since, because.

ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν θεόν,
 εὐδόκησεν¹ ὁ θεὸς διὰ τῆς μωρίας² τοῦ κηρύγματος³ σῶσαι τοὺς
 πιστεύοντας. Ἐπειδὴ⁴ καὶ Ἰουδαῖοι σημεῖον αἰτοῦσιν, καὶ Ἑλλήνες⁵ 22
 σοφίαν ζητοῦσιν· ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν χριστὸν ἐσταυρωμένον,⁶ 23
 Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον,⁷ Ἑλλήσιν⁵ δὲ μωρίαν·² αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς, 24
 Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλήσιν,⁵ χριστὸν θεοῦ δύναμιν καὶ θεοῦ σοφίαν. 25
 Ὅτι τὸ μωρὸν⁹ τοῦ θεοῦ σοφώτερον¹⁰ τῶν ἀνθρώπων ἐστίν, καὶ τὸ
 ἀσθενὲς¹¹ τοῦ θεοῦ ἰσχυρότερον¹² τῶν ἀνθρώπων ἐστίν.

Βλέπετε γὰρ τὴν κλήσιν¹³ ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοὶ¹⁰ κατὰ 26
 σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνατοί,¹⁴ οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς·¹⁵ ἀλλὰ τὰ μωρὰ⁹ τοῦ 27
 κόσμου ἐξελέξατο¹⁶ ὁ θεός, ἵνα τοὺς σοφοὺς¹⁰ καταισχύνῃ·¹⁷ καὶ τὰ
 ἀσθενῆ¹¹ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο¹⁶ ὁ θεός, ἵνα καταισχύνῃ¹⁷ τὰ ἰσχυρά·¹² 28
 καὶ τὰ ἀγενῆ¹⁸ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα¹⁹ ἐξελέξατο¹⁶ ὁ θεός, καὶ
 τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ·²⁰ ὅπως μὴ καυχῆσθαι²¹ πᾶσα 29
 σὰρξ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. Ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς 30
 ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμός,²² καὶ
 ἀπολύτρωσις·²³ ἵνα, καθὼς γέγραπται, Ὁ καυχώμενος,²¹ ἐν κυρίῳ 31

¹ εὐδοκέω, think it good, be well pleased with. ² μωρία, ας, ἡ, foolishness, folly. ³ κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ⁴ ἐπειδὴ, since, because. ⁵ Ἑλλήν, ηνος, ὁ, Greek, Hellene. ⁶ σταυρόω, crucify. ⁷ σκάνδαλον, ου, τό, cause of stumbling, snare. ⁸ κλητός, called, summoned. ⁹ μωρός, foolish, stupid. ¹⁰ σοφός, wise. ¹¹ ἀσθενής, weak, infirm. ¹² ἰσχυρός, strong, mighty. ¹³ κλήσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ¹⁴ δυνατός, powerful, possible. ¹⁵ εὐγενής, noble, high-born. ¹⁶ ἐκλέγομαι, choose, elect. ¹⁷ καταισχύνω, put to shame, shame. ¹⁸ ἀγενής, base, low. ¹⁹ ἐξουθενέω, despise, ignore. ²⁰ καταργέω, make ineffective, abolish. ²¹ καυχάομαι, boast, glory. ²² ἁγιασμός, οὔ, ὁ, consecration, holiness. ²³ ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, redemption, deliverance.

καυχάσθω.¹

Κἀγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἦλθον οὐ καθ' ὑπεροχὴν² λόγου ἢ 2
 σοφίας καταγγέλλων³ ὑμῖν τὸ μαρτύριον⁴ τοῦ θεοῦ. Οὐ γὰρ ἔκρινα τοῦ 2
 εἰδέναι τι ἐν ὑμῖν, εἰ μὴ Ἰησοῦν χριστόν, καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον.⁵ 3
 Καὶ ἐγὼ ἐν ἀσθενείᾳ⁶ καὶ ἐν φόβῳ⁷ καὶ ἐν τρόμῳ⁸ πολλῷ ἐγενόμην πρὸς
 ὑμᾶς. Καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμά⁹ μου οὐκ ἐν πειθοῖς¹⁰ 4
 ἀνθρωπίνης¹¹ σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν ἀποδείξει¹² πνεύματος καὶ
 δυνάμεως· ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν μὴ ᾖ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐν δυνάμει 5
 θεοῦ.

Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις·¹³ σοφίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου, 6
 οὐδὲ τῶν ἀρχόντων¹⁴ τοῦ αἰῶνος τούτου, τῶν καταργουμένων·¹⁵ ἀλλὰ 7
 λαλοῦμεν σοφίαν θεοῦ ἐν μυστηρίῳ,¹⁶ τὴν ἀποκεκρυμμένην,¹⁷ ἣν
 προώρισεν¹⁸ ὁ θεὸς πρὸ¹⁹ τῶν αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν· ἣν οὐδεὶς τῶν 8
 ἀρχόντων¹⁴ τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν· εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν
 κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν·⁵ ἀλλὰ καθὼς γέγραπται, Ἄ ὀφθαλμοὶ 9
 οὐκ εἶδεν, καὶ οὗς²⁰ οὐκ ἤκουσεν, καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη,
 ἃ ἡτοίμασεν²¹ ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. Ἡμῖν δὲ ὁ θεὸς ἀπεκάλυψεν 10

¹ καυχάομαι, boast, glory. ² ὑπεροχή, ἡς, ἡ, superiority, authority. ³ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ⁴ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ⁵ σταυρώω, crucify. ⁶ ἀσθένεια, ας, ἡ, weakness, sickness. ⁷ φόβος, ου, ὁ, fear, terror. ⁸ τρόμος, ου, ὁ, trembling, quaking. ⁹ κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ¹⁰ πειθός, persuasive. ¹¹ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ¹² ἀπόδειξις, εως, ἡ, proof, demonstration. ¹³ τέλειος, complete, perfect. ¹⁴ ἀρχων, οντος, ὁ, ruler, prince. ¹⁵ καταργέω, make ineffective, abolish. ¹⁶ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ¹⁷ ἀποκρύπτω, hide, conceal. ¹⁸ προορίζω, predetermine, foreordain. ¹⁹ πρό, before (gen), before. ²⁰ οὗς, ους, τό, ear. ²¹ ἐτοιμάζω, prepare, make ready. ²² ἀποκαλύπτω, reveal, uncover.

διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ· τὸ γὰρ πνεῦμα πάντα ἐρευνᾷ,¹ καὶ τὰ βάθη²
τοῦ θεοῦ. Τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα **11**
τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ; Οὕτως καὶ τὰ τοῦ θεοῦ οὐδεὶς οἶδεν, εἰ μὴ τὸ
πνεῦμα τοῦ θεοῦ. Ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου ἐλάβομεν, ἀλλὰ **12**
τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ θεοῦ, ἵνα εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ χαρισθέντα³
ἡμῖν. Ἄ καὶ λαλοῦμεν, οὐκ ἐν διδακτοῖς⁴ ἀνθρωπίνης⁵ σοφίας λόγοις, **13**
ἀλλ' ἐν διδακτοῖς⁴ πνεύματος ἁγίου, πνευματικοῖς⁶ πνευματικὰ⁶
συγκρίνοντες.⁷ Ψυχικὸς⁸ δὲ ἄνθρωπος οὐ δέχεται τὰ τοῦ πνεύματος τοῦ **14**
θεοῦ· μωρία⁹ γὰρ αὐτῷ ἐστίν, καὶ οὐ δύναται γινῶναι, ὅτι πνευματικῶς
ἀνακρίνεται.¹¹ Ὁ δὲ πνευματικὸς⁶ ἀνακρίνει¹¹ μὲν πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπ' **15**
οὐδενὸς ἀνακρίνεται.¹¹ Τίς γὰρ ἔγνω νοῦν¹² κυρίου, ὃς συμβιβάσει¹³ **16**
αὐτόν; Ἡμεῖς δὲ νοῦν¹² χριστοῦ ἔχομεν.

Καὶ ἐγώ, ἀδελφοί, οὐκ ἠδυνήθην ὑμῖν λαλῆσαι ὡς πνευματικοῖς,⁶ ἀλλ' ὡς **3**
σαρκικοῖς,¹⁴ ὡς νηπίοις¹⁵ ἐν χριστῷ. Γάλα¹⁶ ὑμᾶς ἐπότισα,¹⁷ καὶ οὐ **2**
βρῶμα·¹⁸ οὐπω¹⁹ γὰρ ἐδύνασθε, ἀλλ' οὔτε ἔτι νῦν δύνασθε· ἔτι γὰρ **3**
σαρκικοί¹⁴ ἐστε· ὅπου γὰρ ἐν ὑμῖν ζῆλος²⁰ καὶ ἔρις²¹ καὶ διχοστασίαι,²²
οὐχὶ σαρκικοί¹⁴ ἐστε, καὶ κατὰ ἄνθρωπον περιπατεῖτε; Ὅταν γὰρ λέγη **4**

¹ ἐρευνᾶω, search diligently. ² βάθος, οὐς, τό, depth, deep. ³ χαρίζομαι, give freely, forgive. ⁴ διδακτός, instructed, taught. ⁵ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ⁶ πνευματικός, spiritual. ⁷ συγκρίνω, combine, compare. ⁸ ψυχικός, natural, worldly-minded. ⁹ μωρία, ας, ἡ, foolishness, folly. ¹⁰ πνευματικῶς, spiritually, in a spiritual manner. ¹¹ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ¹² νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ¹³ συμβιβάζω, hold together, instruct. ¹⁴ σαρκικός, fleshly, carnal. ¹⁵ νήπιος, infant, child. ¹⁶ γάλα, γαλακτος, τό, milk. ¹⁷ ποτίζω, give drink to, cause to drink. ¹⁸ βρῶμα, τος, τό, food, food of any kind. ¹⁹ οὐπω, not yet. ²⁰ ζῆλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ²¹ ἔρις, ιδος, ἡ, strife, contention. ²² διχοστασία, ας, ἡ, dissension, division.

τις, Ἐγὼ μὲν εἰμι Παύλου, ἕτερος δέ, Ἐγὼ Ἀπολλῶ,¹ οὐχὶ σαρκικοί²
 ἐστε; Τίς οὖν ἐστὶν Παῦλος, τίς δὲ Ἀπολλῶς,¹ ἀλλ' ἡ διάκονοι³ δι' ὧν 5
 ἐπιστεύσατε, καὶ ἐκάστω ὡς ὁ κύριος ἔδωκεν; Ἐγὼ ἐφύτευσα,⁴ 6
 Ἀπολλῶς¹ ἐπότισεν,⁵ ἀλλ' ὁ θεὸς ἡύξανεν.⁶ Ὡστε οὔτε ὁ φυτεύων⁴ ἐστίν 7
 τι, οὔτε ὁ ποτίζων,⁵ ἀλλ' ὁ αὐξάνων⁶ θεός. Ὁ φυτεύων⁴ δὲ καὶ ὁ ποτίζων 8
 ἔν εισιν: ἕκαστος δὲ τὸν ἴδιον μισθὸν⁷ λήψεται κατὰ τὸν ἴδιον κόπον.⁸ 9
 Θεοῦ γάρ ἐσμεν συνεργοί: ⁹θεοῦ γεώργιον,¹⁰ θεοῦ οἰκοδομὴ¹¹ ἐστε.

Κατὰ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι, ὡς σοφὸς¹² ἀρχιτέκτων¹³ 10
 θεμέλιον¹⁴ τέθεικα, ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ.¹⁵ Ἐκαστος δὲ βλεπέτω πῶς
 ἐποικοδομεῖ.¹⁵ Θεμέλιον¹⁴ γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν 11
 κείμενον,¹⁶ ὅς ἐστιν Ἰησοῦς χριστός. Εἰ δέ τις ἐποικοδομεῖ¹⁵ ἐπὶ τὸν 12
 θεμέλιον¹⁴ τοῦτον χρυσόν,¹⁷ ἄργυρον,¹⁸ λίθους τιμίους,¹⁹ ξύλα,²⁰ χόρτον,²¹
 καλάμην,²² ἐκάστου τὸ ἔργον φανερόν²³ γενήσεται: ἡ γὰρ ἡμέρα 13
 δηλώσει,²⁴ ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται:²⁵ καὶ ἐκάστου τὸ ἔργον ὁποῖόν²⁶
 ἐστὶν τὸ πῦρ δοκιμάσει.²⁷ Εἴ τινος τὸ ἔργον μένει ὁ ἐποικοδομήσεν,¹⁵ 14
 μισθὸν⁷ λήψεται. Εἴ τινος τὸ ἔργον κατακαήσεται,²⁸ ζημιωθήσεται:²⁹ 15
 αὐτὸς δὲ σωθήσεται, οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός.

¹ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ² σαρκικός, fleshly, carnal. ³ διάκονος, ου, ὁ, minister, deacon. ⁴ φυτεύω, plant. ⁵ ποτίζω, give drink to, cause to drink. ⁶ αὐξάνω, cause to grow, increase. ⁷ μισθός, οὔ, ὁ, wages, reward. ⁸ κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ⁹ συνεργός, οὔ, ὁ, fellow worker. ¹⁰ γεώργιον, ου, τό, cultivated land, field. ¹¹ οἰκοδομή, ἡς, ἡ, building, edification. ¹² σοφός, wise. ¹³ ἀρχιτέκτων, ονος, ὁ, master builder. ¹⁴ θεμέλιος, ου, ὁ, foundation. ¹⁵ ἐποικοδομέω, build upon, build upon a foundation. ¹⁶ κείμεαι, lie, be laid. ¹⁷ χρυσός, οὔ, ὁ, gold, anything made of gold. ¹⁸ ἄργυρος, ου, ὁ, silver, silver as a metal. ¹⁹ τίμιος, precious, honorable. ²⁰ ξύλον, ου, τό, wood, tree. ²¹ χόρτος, ου, ὁ, grass, hay. ²² καλάμη, ἡς, ἡ, stubble, straw. ²³ φανερός, manifest, apparent. ²⁴ δηλώω, show, make clear. ²⁵ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ²⁶ ὁποῖος, what sort of, what kind of. ²⁷ δοκιμάζω, prove, approve. ²⁸ κατακαίω, burn up, consume entirely. ²⁹ ζημιόω, suffer loss, inflict loss upon.

Οὐκ οἶδατε ὅτι ναὸς¹ θεοῦ ἐστε, καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν; Εἶ 16

τις τὸν ναὸν¹ τοῦ θεοῦ φθείρει,³ φθερεῖ³ τοῦτον ὁ θεός· ὁ γὰρ ναὸς¹ τοῦ
θεοῦ ἅγιός ἐστιν, οἵτινές ἐστε ὑμεῖς.

Μηδεὶς ἐαυτὸν ἐξαπατάτω·⁴ εἴ τις δοκεῖ σοφὸς⁵ εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι 18

τούτῳ, μωρὸς⁶ γενέσθω, ἵνα γένηται σοφός.⁵ Ἡ γὰρ σοφία τοῦ κόσμου 19

τούτου μωρία⁷ παρὰ τῷ θεῷ ἐστιν. Γέγραπται γάρ, Ὁ δρασσόμενος⁸

τοὺς σοφοὺς⁵ ἐν τῇ πανουργίᾳ⁹ αὐτῶν. Καὶ πάλιν, Κύριος γινώσκει 20

τοὺς διαλογισμοὺς¹⁰ τῶν σοφῶν,⁵ ὅτι εἰσὶν μάταιοι.¹¹ Ὡστε μηδεὶς 21

καυχάσθω¹² ἐν ἀνθρώποις· πάντα γὰρ ὑμῶν ἐστιν, εἴτε Παῦλος, εἴτε 22

Ἀπολλῶς,¹³ εἴτε Κηφᾶς,¹⁴ εἴτε κόσμος, εἴτε ζώή, εἴτε θάνατος, εἴτε

ἐνεστῶτα,¹⁵ εἴτε μέλλοντα· πάντα ὑμῶν ἐστιν, ὑμεῖς δὲ χριστοῦ, 23

χριστὸς δὲ θεοῦ.

Οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω¹⁶ ἄνθρωπος, ὡς ὑπηρέτας¹⁷ χριστοῦ καὶ 4

οἰκονόμους¹⁸ μυστηρίων¹⁹ θεοῦ. Ὁ δὲ λοιπὸν, ζητεῖται ἐν τοῖς 2

οἰκονόμοις,¹⁸ ἵνα πιστός τις εὑρεθῇ. Ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλάχιστόν²⁰ ἐστιν ἵνα 3

ὑφ' ὑμῶν ἀνακριθῶ,²¹ ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης²² ἡμέρας· ἀλλ' οὐδὲ ἐμαυτὸν²³

ἀνακρίνω.²¹ Οὐδὲν γὰρ ἐμαυτῷ²³ σύννοδα,²⁴ ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῳ 4

¹ ναός, οὔ, ὁ, temple, shrine. ² οἰκέω, inhabit, dwell. ³ φθείρω, destroy, corrupt. ⁴ ἐξαπατάω, seduce wholly, deceive. ⁵ σοφός, wise. ⁶ μωρός, foolish, stupid. ⁷ μωρία, ας, ἡ, foolishness, folly. ⁸ δράσσομαι, catch, seize. ⁹ πανουργία, ας, ἡ, cleverness, craftiness. Trickery. ¹⁰ διαλογισμός, οὔ, ὁ, reasoning, questioning. ¹¹ μάταιος, vain, useless. ¹² καυχάομαι, boast, glory. ¹³ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ¹⁴ Κηφᾶς, ᾱ, ὁ, Cephas. ¹⁵ ἐνίστημι, be present, place in or upon. ¹⁶ λογίζομαι, calculate, consider. ¹⁷ ὑπηρέτης, ου, ὁ, servant, assistant. ¹⁸ οἰκονόμος, ου, ὁ, manager, steward. ¹⁹ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ²⁰ ἐλάχιστος, least, smallest. ²¹ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ²² ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ²³ ἐμαυτοῦ, of myself. ²⁴ σύννοδα, know, be conscious of.

δεδικαίωμαι·¹ ὁ δὲ ἀνακρίνων² με κύριός ἐστιν. Ὡστε μὴ πρὸ³ καιροῦ τι 5
κρίνετε, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ κύριος, ὃς καὶ φωτίσει⁴ τὰ κρυπτὰ⁵ τοῦ σκοτούς,⁶
καὶ φανερώσει⁷ τὰς βουλὰς⁸ τῶν καρδιῶν: καὶ τότε ὁ ἔπαινος⁹
γενήσεται ἐκάστῳ ἀπὸ τοῦ θεοῦ.

Ταῦτα δέ, ἀδελφοί, μετεσχημάτισα¹⁰ εἰς ἑμαυτὸν¹¹ καὶ Ἀπολλῶ¹² δι' ὑμᾶς, 6
ἵνα ἐν ἡμῖν μάθητε¹³ τὸ μὴ ὑπὲρ ὃ γέγραπται φρονεῖν,¹⁴ ἵνα μὴ εἰς ὑπὲρ
τοῦ ἐνὸς φυσιοῦσθε¹⁵ κατὰ τοῦ ἐτέρου. Τίς γάρ σε διακρίνει;¹⁶ Τί δὲ 7
ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες; Εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι¹⁷ ὡς μὴ λαβών; Ἦδη 8
κεκορεσμένοι¹⁸ ἐστέ, ἤδη ἐπλουτήσατε,¹⁹ χωρὶς²⁰ ἡμῶν ἐβασιλεύσατε:²¹
καὶ ὄφελόν²² γε²³ ἐβασιλεύσατε,²¹ ἵνα καὶ ἡμεῖς ὑμῖν συμβασιλεύσωμεν.²⁴
Δοκῶ γὰρ ὅτι ὁ θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν²⁵ ὡς 9
ἐπιθανατίους:²⁶ ὅτι θέατρον²⁷ ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ, καὶ ἀγγέλοις, καὶ
ἀνθρώποις. Ἡμεῖς μωροὶ²⁸ διὰ χριστόν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι²⁹ ἐν χριστῷ: 10
ἡμεῖς ἀσθενεῖς,³⁰ ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί:³¹ ὑμεῖς ἑνδοξοί,³² ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι.³³ 11
Ἀχρι³⁴ τῆς ἄρτι³⁵ ὥρας καὶ πεινώμεν,³⁶ καὶ διψῶμεν,³⁷ καὶ γυμνητεύομεν,
καὶ κολαφιζόμεθα,³⁹ καὶ ἀστατοῦμεν,⁴⁰ καὶ κοπιῶμεν⁴¹ ἐργαζόμενοι⁴² 12

¹ δικαίω, justify, pronounce righteous. ² ἀνακρίνω, examine, inquire into. ³ πρό, before (gen), before. ⁴ φωτίζω, give light, enlighten. ⁵ κρυπτός, hidden, secret. ⁶ σκοτός, οὐς, τό, darkness. ⁷ φανερόω, reveal, manifest. ⁸ βουλή, ἥς, ἡ, counsel, purpose. ⁹ ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ¹⁰ μετασχηματίζω, transform, disguise. ¹¹ ἑμαυτοῦ, of myself. ¹² Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ¹³ μανθάνω, learn, ascertain. ¹⁴ φρονέω, think, judge. ¹⁵ φυσίω, puff or blow up, be arrogant. ¹⁶ διακρίνω, discriminate, judge. ¹⁷ καυχάομαι, boast, glory. ¹⁸ κορέννυμι, satiate, fill. ¹⁹ πλουτέω, be rich, become rich. ²⁰ χωρίς, separate, apart from (gen). ²¹ βασιλεύω, reign, rule. ²² ὄφελον, would that (used to express a fruitless wish) ²³ γέ, indeed, at least. ²⁴ συμβασιλεύω, rule (as king) with someone. ²⁵ ἀποδείκνυμι, exhibit, display. ²⁶ ἐπιθανάτιος, condemned to death. ²⁷ θέατρον, ου, τό, theater, spectacle. ²⁸ μωρός, foolish, stupid. ²⁹ φρόνιμος, prudent, wise. ³⁰ ἀσθενής, weak, infirm. ³¹ ἰσχυρός, strong, mighty. ³² ἑνδοξός, honored, glorious. ³³ ἄτιμος, without honor, dishonored. ³⁴ ἄχρι, as far as, up to (gen). ³⁵ ἄρτι, now, just now. ³⁶ πεινάω, hunger, am hungry. ³⁷ διψάω, thirst, thirst for. ³⁸ γυμνητεύω, am poorly clad. ³⁹ κολαφίζω, strike with the fist, treat roughly. ⁴⁰ ἀστατέω, be unsettled, be homeless. ⁴¹ κοπιῶ, toil, labor. ⁴² ἐργάζομαι, work, word.

ταῖς ἰδίαις χερσίν: λοιδοροῦμενοι¹ εὐλογοῦμεν:² διωκόμενοι³ ἀνεχόμεθα:⁴
 βλασφημούμενοι⁵ παρακαλοῦμεν: ὡς περικαθάρματα⁶ τοῦ κόσμου 13
 ἐγενήθημεν, πάντων περίψημα⁷ ἕως ἄρτι.⁸
 Οὐκ ἐντρέπων⁹ ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ νουθετῶ.¹⁰ 14
 Ἐὰν γὰρ μυρίους¹¹ παιδαγωγούς¹² ἔχητε ἐν χριστῷ, ἀλλ' οὐ πολλοὺς 15
 πατέρας: ἐν γὰρ χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα. 16
 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμηταί¹³ μου γίνεσθε. Διὰ τοῦτο ἔπεμψα ὑμῖν 17
 Τιμόθεον,¹⁴ ὃς ἐστὶν τέκνον μου ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν κυρίῳ, ὃς
 ὑμᾶς ἀναμνήσει¹⁵ τὰς ὁδοὺς μου τὰς ἐν χριστῷ, καθὼς πανταχοῦ¹⁶ ἐν
 πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκω. Ὡς μὴ ἐρχομένου δέ μου πρὸς ὑμᾶς 18
 ἐφυσιώθησάν¹⁷ τινες. Ἐλεύσομαι δὲ ταχέως¹⁸ πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ κύριος 19
 θελήσῃ, καὶ γνώσομαι οὐ τὸν λόγον τῶν πεφυσιωμένων,¹⁷ ἀλλὰ τὴν
 δύναμιν. Οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, ἀλλ' ἐν δυνάμει. Τί 20
 θέλετε; Ἐν ῥάβδῳ¹⁹ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐν ἀγάπῃ πνεύματί τε
 πραότης;²⁰

¹λοιδορέω, abuse, revile. ²εὐλογέω, bless. ³διώκω, pursue, persecute. ⁴ἀνέχομαι, endure, bear with. ⁵βλασφημέω, revile, blaspheme. ⁶περικάθαρμα, τος, τό, dirt, refuse. ⁷περίψημα, τος, τό, dirt, dregs. ⁸ἄρτι, now, just now. ⁹ἐντρέπω, turn about, reverence. ¹⁰νουθετέω, admonish, exhort. ¹¹μυριοί, ten thousand, innumerable. ¹²παιδαγωγός, οὐ, ὁ, tutor, guardian. ¹³μιμητής, οὐ, ὁ, imitator. ¹⁴Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ¹⁵ἀναμνησκω, remind, remember. ¹⁶πανταχοῦ, everywhere. ¹⁷φυσιώω, puff or blow up, be arrogant. ¹⁸ταχέως, quickly, soon. ¹⁹ῥάβδος, ου, ἡ, staff, rod. ²⁰πραΰτης, mildness, gentleness.

Ὅλως¹ ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία,² καὶ τοιαύτη πορνεία,² ἣτις οὐδὲ ἐν τοῖς **5**
 ἔθνεσιν ὀνομάζεται,³ ὥστε γυναῖκά τινα τοῦ πατρὸς ἔχειν. Καὶ ὑμεῖς **2**
 πεφυσιωμένοι⁴ ἐστέ, καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπενθήσατε,⁵ ἵνα ἐξαρθῇ⁶ ἐκ
 μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο ποιήσας. Ἐγὼ μὲν γὰρ ὡς ἀπῶν⁷ τῷ **3**
 σώματι παρὼν⁸ δὲ τῷ πνεύματι, ἤδη κέκρικα ὡς παρὼν,⁸ τὸν οὕτως
 τοῦτο κατεργασάμενον,⁹ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ **4**
 χριστοῦ, συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος, σὺν τῇ δυνάμει
 τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον τῷ Σατανᾷ¹⁰ **5**
 εἰς ὄλεθρον¹¹ τῆς σαρκός, ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου
 Ἰησοῦ. Οὐ καλὸν τὸ καύχημα¹² ὑμῶν. Οὐκ οἶδατε ὅτι μικρὰ¹³ ζύμη¹⁴ **6**
 ὅλον τὸ φύραμα¹⁵ ζυμοῖ;¹⁶ Ἐκκαθάρατε¹⁷ τὴν παλαιὰν¹⁸ ζύμην,¹⁴ ἵνα ἦτε **7**
 νέον¹⁹ φύραμα,¹⁵ καθὼς ἐστε ἄζυμοι.²⁰ Καὶ γὰρ τὸ Πάσχα²¹ ἡμῶν ὑπὲρ
 ἡμῶν ἐτύθη²² χριστός: ὥστε ἐορτάζωμεν,²³ μὴ ἐν ζύμῃ¹⁴ παλαιᾷ,¹⁸ μηδὲ **8**
 ἐν ζύμῃ¹⁴ κακίας²⁴ καὶ πονηρίας,²⁵ ἀλλ' ἐν ἄζυμοις²⁰ εἰλικρινείας²⁶ καὶ
 ἀληθείας.

¹ ὅλως, altogether, completely. ² πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ³ ὀνομάζω, name, give a name to. ⁴ φυσιώω, puff or blow up, be arrogant. ⁵ πενθέω, mourn, lament. ⁶ ἐξαίρω, remove, drive away. ⁷ ἀπείμι, go away, depart. ⁸ παρίμι, be present, have arrived. ⁹ κατεργάζομαι, work out, produce. ¹⁰ Σατανᾶς, ᾱ, ὁ, Satan, adversary. ¹¹ ὄλεθρος, ου, ὁ, destruction, death. ¹² καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ¹³ μικρός, small, little. ¹⁴ ζύμη, ης, ἡ, leaven, ferment. ¹⁵ φύραμα, τος, τό, that which is mixed, lump. ¹⁶ ζυμός, leaven, ferment. ¹⁷ ἐκκαθαίρω, cleanse thoroughly, clean out. ¹⁸ παλαιός, old, ancient. ¹⁹ νέος, new, young. ²⁰ ἄζυμος, unleavened, paschal feast. ²¹ πάσχα, τό, passover, passover feast. ²²θύω, sacrifice, kill. ²³ ἐορτάζω, celebrate a feast, keep a feast. ²⁴ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ²⁵ πονηρία, ας, ἡ, iniquity, wickedness. ²⁶ εἰλικρίνεια, ας, ἡ, sincerity, purity of motive.

Ἐγραψα ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῇ¹ μὴ συναναμίγνυσθαι² πόρνοις;³ καὶ οὐ⁹
 πάντως⁴ τοῖς πόρνοις³ τοῦ κόσμου τούτου ἢ τοῖς πλεονέκταις,⁵ ἢ
 ἄρπαξιν,⁶ ἢ εἰδωλολάτραις;⁷ ἐπεὶ⁸ ὀφείλετε⁹ ἄρα¹⁰ ἐκ τοῦ κόσμου
 ἐξελθεῖν. Νῦν δὲ ἔγραψα ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι,² ἐάν τις ἀδελφὸς¹¹
 ὀνομαζόμενος¹¹ ἢ πόρνος,³ ἢ πλεονέκτης,⁵ ἢ εἰδωλολάτρης,⁷ ἢ λοιδόρος,¹²
 ἢ μέθυσοις,¹³ ἢ ἄρπαξ;⁶ τῷ τοιούτῳ μὴδὲ συνεσθίειν.¹⁴ Τί γάρ μοι καὶ¹²
 τοὺς ἔξω κρίνεις; Οὐχὶ τοὺς ἔσω¹⁵ ὑμεῖς κρίνετε; Τοὺς δὲ ἔξω ὁ θεὸς¹³
 κρίνει. Καὶ ἐξαρεῖτε¹⁶ τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

Τολμᾷ¹⁷ τις ὑμῶν, πρᾶγμα¹⁸ ἔχων πρὸς τὸν ἕτερον, κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν⁶
 ἀδίκων,¹⁹ καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἀγίων; Οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἅγιοι τὸν κόσμον²
 κρινούσιν; Καὶ εἰ ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος, ἀνάξιοί²⁰ ἔστε κριτηρίων²¹
 ἐλαχίστων;²² Οὐκ οἴδατε ὅτι ἀγγέλους κρινοῦμεν; Μήτι²³ γέ²⁴ βιωτικά;²⁵³
 Βιωτικά²⁵ μὲν οὖν κριτήρια²¹ ἐὰν ἔχητε, τοὺς ἐξουθενημένους²⁶ ἐν τῇ⁴
 ἐκκλησίᾳ, τούτους καθίζετε.²⁷ Πρὸς ἐντροπὴν²⁸ ὑμῖν λέγω. Οὕτως οὐκ⁵
 ἔστι²⁹ ἐν ὑμῖν σοφός³⁰ οὐδὲ εἷς, ὃς δυνήσεται διακρίναι³¹ ἀνὰ³² μέσον τοῦ
 ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ ἀδελφοῦ κρίνεται, καὶ τοῦτο ἐπὶ⁶
 ἀπίστων;³³ Ἦδη μὲν οὖν ὅλως³⁴ ἥττημα³⁵ ὑμῖν ἐστίν, ὅτι κρίματα³⁶⁷

¹ ἐπιστολή, ἥς, ἡ, letter, dispatch. ² συναναμίγνυμι, associate with, mingle. ³ πόρνος, ου, ὁ, fornicator, immoral person. ⁴ πάντως, altogether, by all means. ⁵ πλεονέκτης, ου, ὁ, covetous or greedy person. ⁶ ἄρπαξ, ravenous, rapacious. ⁷ εἰδωλολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater. ⁸ ἐπεὶ, when, since. ⁹ ὀφείλω, owe, ought. ¹⁰ ἄρα, so, then. ¹¹ ὀνομάζω, name, give a name to. ¹² λοιδόρος, ου, ὁ, reviler, abusive person. ¹³ μέθυσοις, ου, ὁ, drunkard. ¹⁴ συνεσθίω, eat with. ¹⁵ ἔσω, within, inside. ¹⁶ ἐξαίρω, remove, drive away. ¹⁷ τολμᾶω, dare, endure. ¹⁸ πρᾶγμα, τος, τό, deed, matter. ¹⁹ ἀδικος, unjust, unrighteous. ²⁰ ἀνάξιος, unworthy, incompetent. ²¹ κριτήριον, ου, τό, law court, tribunal. ²² ἐλάχιστος, least, smallest. ²³ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ²⁴ γέ, indeed, at least. ²⁵ βιωτικός, matter of daily life, life. ²⁶ ἐξουθενέω, despise, ignore. ²⁷ καθίζω, you sit. ²⁸ ἐντροπή, ἥς, ἡ, shame, humiliation. ²⁹ ἐνι, there is in, is present. ³⁰ σοφός, wise. ³¹ διακρίνω, discriminate, judge. ³² ἀνά, upwards, upon. ³³ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ³⁴ ὅλως, altogether, completely. ³⁵ ἥττημα, τος, τό, loss, failure. ³⁶ κρίμα, ος, τό, judgment, verdict.

ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν. Διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον ἀδικεῖσθε;¹ Διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον
 ἀποστερεῖσθε;² Ἀλλὰ ὑμεῖς ἀδικεῖτε¹ καὶ ἀποστερεῖτε,² καὶ ταῦτα 8
 ἀδελφούς. Ἡ οὐκ οἴδατε ὅτι ἄδικοι³ βασιλείαν θεοῦ οὐ 9
 κληρονομήσουσιν; Μὴ πλανᾶσθε:⁵ οὔτε πόρνοι,⁶ οὔτε εἰδωλολάτραι,⁷
 οὔτε μοιχοί,⁸ οὔτε μαλακοί,⁹ οὔτε ἀρσενοκοῖται,¹⁰ οὔτε πλεονέκται,¹¹ 10
 οὔτε κλέπτει,¹² οὔτε μέθυσοι,¹³ οὐ λοῖδοροι,¹⁴ οὐχ ἄρπαγες,¹⁵ βασιλείαν
 θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν. ⁴ Καὶ ταῦτά τινες ἦτε: ἀλλὰ ἀπελούσασθε,¹⁶ 11
 ἀλλὰ ἡγιάσθητε,¹⁷ ἀλλ' ἐδικαιώθητε¹⁸ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου Ἰησοῦ,
 καὶ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ θεοῦ ἡμῶν.

Πάντα μοι ἔξεστιν,¹⁹ ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει:²⁰ πάντα μοι ἔξεστιν,¹⁹ ἀλλ' 12
 οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι²¹ ὑπό τινος. Τὰ βρώματα²² τῇ κοιλίᾳ,²³ καὶ ἡ 13
 κοιλία²³ τοῖς βρώμασιν:²² ὁ δὲ θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα καταργήσει.²⁴
 Τὸ δὲ σῶμα οὐ τῇ πορνείᾳ,²⁵ ἀλλὰ τῷ κυρίῳ, καὶ ὁ κύριος τῷ σώματι: ὁ 14
 δὲ θεὸς καὶ τὸν κύριον ἡγειρεν καὶ ἡμᾶς ἐξεγερεῖ²⁶ διὰ τῆς δυνάμεως
 αὐτοῦ. Οὐκ οἴδατε ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν μέλη²⁷ χριστοῦ ἐστιν; Ἄρας 15
 οὖν τὰ μέλη²⁷ τοῦ χριστοῦ ποιήσω πόρνης²⁸ μέλη;²⁷ Μὴ γένοιτο. Οὐκ 16
 οἴδατε ὅτι ὁ κολλώμενος²⁹ τῇ πόρνῃ²⁸ ἐν σώμα ἐστιν; Ἔσονται γάρ,

¹ ἀδικέω, do wrong, harm. ² ἀποστερέω, defraud, deprive of. ³ ἄδικος, unjust, unrighteous. ⁴ κληρονομέω, inherit, obtain. ⁵ πλανᾶω, deceive, lead astray. ⁶ πόρνος, ου, ὁ, fornicator, immoral person. ⁷ εἰδωλολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater. ⁸ μοιχός, ου, ὁ, adulterer. ⁹ μαλακός, soft, effeminate. ¹⁰ ἀρσενοκοίτης, ου, ὁ, male engaging in same-sex sexual activity. ¹¹ πλεονέκτης, ου, ὁ, covetous or greedy person. ¹² κλέπτει, ου, ὁ, thief. ¹³ μέθυσοι, ου, ὁ, drunkard. ¹⁴ λοῖδορος, ου, ὁ, reviler, abusive person. ¹⁵ ἄρπαξ, ravenous, rapacious. ¹⁶ ἀπολούω, wash off, wash away. ¹⁷ ἡγιάζω, make holy, consecrate. ¹⁸ δικαιόω, justify, pronounce righteous. ¹⁹ ἔξεστιν, it is lawful, it is permitted. ²⁰ συμφέρω, bring together, it is profitable. ²¹ ἐξουσιάζω, have authority over, master. ²² βρῶμα, τος, τό, food, food of any kind. ²³ κοιλία, ας, ἡ, belly, womb. ²⁴ καταργέω, make ineffective, abolish. ²⁵ πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ²⁶ ἐξεγείρω, raise, raise up. ²⁷ μέλος, ους, τό, member, limb. ²⁸ πόρνη, ης, ἡ, prostitute. ²⁹ κολλᾶω, glue, cleave.

φησίν, οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. Ὁ δὲ κολλώμενος¹ τῷ κυρίῳ ἐν πνεύμα 17
 ἐστίν. Φεύγετε² τὴν πορνείαν.³ Πᾶν ἁμάρτημα⁴ ὃ ἐὰν ποιήσῃ ἄνθρωπος 18
 ἐκτὸς⁵ τοῦ σώματός ἐστιν· ὁ δὲ πορνεύων⁶ εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἁμαρτάνει.⁷
 Ἡ οὐκ οἶδατε ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν ναὸς⁸ τοῦ ἐν ὑμῖν ἁγίου πνεύματος 19
 ἐστίν, οὗ ἔχετε ἀπὸ θεοῦ; Καὶ οὐκ ἐστὲ ἑαυτῶν, ἡγοράσθητε⁹ γὰρ τιμῆς· 20
 δοξάσατε δὴ¹¹ τὸν θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν, καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν,
 ἃτινά ἐστιν τοῦ θεοῦ.

Περὶ δὲ ὧν ἐγράψατέ μοι, καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ ἅπτεσθαι.¹² Διὰ 7
 δὲ τὰς πορνείας³ ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἔχέτω, καὶ ἐκάστη τὸν
 ἴδιον ἄνδρα ἔχέτω. Τῇ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν ὀφειλομένην¹³ εὖνοιαν¹⁴ 3
 ἀποδιδότω·¹⁵ ὁμοίως¹⁶ δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί. Ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου 4
 σώματος οὐκ ἐξουσιάζει,¹⁷ ἀλλ' ὁ ἀνὴρ· ὁμοίως¹⁶ δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἰδίου
 σώματος οὐκ ἐξουσιάζει,¹⁷ ἀλλ' ἡ γυνή. Μὴ ἀποστερεῖτε¹⁸ ἀλλήλους, εἰ 5
 μὴτι¹⁹ ἂν ἐκ συμφώνου²⁰ πρὸς καιρόν, ἵνα σχολάζητε²¹ τῇ νηστείᾳ²² καὶ
 τῇ προσευχῇ,²³ καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνέρχησθε,²⁴ ἵνα μὴ πειράζῃ²⁵
 ὑμᾶς ὁ Σατανᾶς²⁶ διὰ τὴν ἀκρασίαν²⁷ ὑμῶν. Τοῦτο δὲ λέγω κατὰ 6
 συγγνώμην,²⁸ οὐ κατ' ἐπιταγήν.²⁹ Θέλω γὰρ πάντας ἀνθρώπους εἶναι 7

¹ κολλᾶω, glue, cleave. ² φεύγω, flee, escape. ³ πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ⁴ ἁμάρτημα, τος, τό, sin, fault. ⁵ ἐκτός, aside from, besides. ⁶ πορνεύω, commit fornication, fornicate. ⁷ ἁμαρτάνω, sin. ⁸ ναός, οὐ, ὁ, temple, shrine. ⁹ ἀγοράζω, buy. ¹⁰ τιμή, ἥς, ἡ, honor, price. ¹¹ δὴ, also, indeed. ¹² ἅπτομαι, touch or handle. ¹³ ὀφείλω, owe, ought. ¹⁴ εὖνοια, ας, ἡ, favor, affection. ¹⁵ ἀποδίδωμι, give back, pay. ¹⁶ ὁμοίως, likewise, in like manner. ¹⁷ ἐξουσιάζω, have authority over, master. ¹⁸ ἀποστερεῖω, defraud, deprive of. ¹⁹ μὴτι, interrogative particle expecting a negative answer. ²⁰ σύμφωνος, attuned to, harmonious. ²¹ σχολάζω, devote oneself to, be unoccupied. ²² νηστεία, ας, ἡ, fasting, fast. ²³ προσευχή, ἥς, ἡ, prayer, place for prayer. ²⁴ συνέρχεσθαι, come together, come or go with. ²⁵ πειράζω, test, tempt. ²⁶ Σατανᾶς, ᾱ, ὁ, Satan, adversary. ²⁷ ἀκρασία, ας, ἡ, lack of self-control, self-indulgence. ²⁸ συγγνώμη, ης, ἡ, concession, indulgence. ²⁹ ἐπιταγή, ἥς, ἡ, command, commandment.

ὥς καὶ ἐμαυτόν·¹ ἀλλ' ἕκαστος ἴδιον χάρισμα² ἔχει ἐκ θεοῦ, ὃς μὲν οὕτως, ὃς δὲ οὕτως.

Λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις³ καὶ ταῖς χήραις,⁴ καλὸν αὐτοῖς ἐστὶν ἐὰν μείνωσιν 8
ὥς καὶ ἐγώ. Εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται,⁵ γαμησάτωσαν·⁶ κρείσσον⁷ γάρ 9
ἐστὶν γαμῆσαι⁶ ἢ πυροῦσθαι.⁸ Τοῖς δὲ γεγαμηκόσιν⁶ παραγγέλλω,⁹ οὐκ 10
ἐγώ, ἀλλ' ὁ κύριος, γυναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ χωρισθῆναι·¹⁰ ἐὰν δὲ καὶ 11
χωρισθῇ,¹⁰ μενέτω ἄγαμος,³ ἢ τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω¹¹ – καὶ ἄνδρα
γυναῖκα μὴ ἀφίεναι. Τοῖς δὲ λοιποῖς ἐγὼ λέγω, οὐχ ὁ κύριος· εἴ τις 12
ἀδελφὸς γυναῖκα ἔχει ἄπιστον,¹² καὶ αὐτὴ συνευδοκεῖ¹³ οἰκεῖν¹⁴ μετ'
αὐτοῦ, μὴ ἀφίετω αὐτήν. Καὶ γυνὴ ἣτις ἔχει ἄνδρα ἄπιστον,¹² καὶ αὐτὸς 13
συνευδοκεῖ¹³ οἰκεῖν¹⁴ μετ' αὐτῆς, μὴ ἀφίετω αὐτόν. Ἠγίασται¹⁵ γὰρ ὁ 14
ἀνὴρ ὁ ἄπιστος¹² ἐν τῇ γυναικί, καὶ ἡγίασται¹⁵ ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος¹² ἐν τῷ
ἀνδρὶ· ἐπεὶ¹⁶ ἄρα¹⁷ τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά¹⁸ ἐστὶν, νῦν δὲ ἁγιά ἐστὶν. 15
Εἰ δὲ ὁ ἄπιστος¹² χωρίζεται,¹⁰ χωρίζεσθω.¹⁰ Οὐ δεδούλωται¹⁹ ὁ ἀδελφὸς ἢ
ἡ ἀδελφὴ²⁰ ἐν τοῖς τοιούτοις· ἐν δὲ εἰρήνῃ κέκληκεν ἡμᾶς ὁ θεός. Τί γὰρ 16
οἶδας, γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα σώσεις; Ἡ τί οἶδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα
σώσεις; Εἰ μὴ ἐκάστω ὥς ἐμέρισεν²¹ ὁ θεός, ἕκαστον ὥς κέκληκεν ὁ 17
κύριος, οὕτως περιπατεῖτω. Καὶ οὕτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις πάσαις

¹ ἐμαυτοῦ, of myself. ² χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ³ ἄγαμος, ου, ἡ, unmarried. ⁴ χήρα, ας, ἡ, widow. ⁵ ἐγκρατεύομαι, exercise self-control. ⁶ γαμέω, marry. ⁷ κρείσσων, stronger, more excellent. ⁸ πυρόω, burn, am purified by fire. ⁹ παραγγέλλω, order, command. ¹⁰ χωρίζω, separate, depart. ¹¹ καταλλάσσω, reconcile. ¹² ἄπιστος, unbelieving, faithless. ¹³ συνευδοκέω, consent, approve. ¹⁴ οἰκέω, inhabit, dwell. ¹⁵ ἁγιάζω, make holy, consecrate. ¹⁶ ἐπεὶ, when, since. ¹⁷ ἄρα, so, then. ¹⁸ ἀκάθαρτος, unclean, impure. ¹⁹ δουλῶ, enslave, bring under subjection. ²⁰ ἀδελφή, ἥς, ἡ, sister. ²¹ μερίζω, divide, part.

διατάσσομαι.¹ Περιτετμημένος² τις ἐκλήθη; Μὴ ἐπισπάσθω.³ Ἐν 18
 ἀκροβυστία⁴ τις ἐκλήθη; Μὴ περιτεμενέσθω.² Ἡ περιτομή⁵ οὐδέν ἐστιν, 19
 καὶ ἡ ἀκροβυστία⁴ οὐδέν ἐστιν, ἀλλὰ τήρησις⁶ ἐντολῶν θεοῦ. Ἐκαστος 20
 ἐν τῇ κλήσει⁷ ἧ ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ μενέτω. Δοῦλος ἐκλήθη; Μὴ σοι 21
 μελέτω:⁸ ἀλλ' εἰ καὶ δύνασαι ἐλεύθερος⁹ γενέσθαι, μᾶλλον χρῆσαι.¹⁰ Ὁ 22
 γὰρ ἐν κυρίῳ κληθεὶς δοῦλος, ἀπελεύθερος¹¹ κυρίου ἐστίν: ὁμοίως¹² καὶ
 ὁ ἐλεύθερος⁹ κληθεὶς, δοῦλός ἐστιν χριστοῦ. Τιμῆς¹³ ἡγοράσθητε:¹⁴ μὴ 23
 γίνεσθε δοῦλοι ἀνθρώπων. Ἐκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη, ἀδελφοί, ἐν τούτῳ 24
 μενέτω παρὰ θεῶ.

Περὶ δὲ τῶν παρθένων¹⁵ ἐπιταγὴν¹⁶ κυρίου οὐκ ἔχω: γνώμην¹⁷ δὲ δίδωμι 25
 ὡς ἡλεημένος¹⁸ ὑπὸ κυρίου πιστὸς εἶναι. Νομίζω¹⁹ οὖν τοῦτο καλὸν 26
 ὑπάρχειν διὰ τὴν ἐνεστώσαν²⁰ ἀνάγκην,²¹ ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ τὸ οὕτως
 εἶναι. Δέδεσαι²² γυναικί; Μὴ ζήτηί λύσιν.²³ Λέλυσαι²⁴ ἀπὸ γυναικός; 27
 Μὴ ζήτηί γυναῖκα. Ἐὰν δὲ καὶ γήμης,²⁵ οὐχ ἡμαρτες:²⁶ καὶ ἐὰν γήμη²⁵ ἡ 28
 παρθένος,¹⁵ οὐχ ἡμαρτεν.²⁶ Θλίψιν²⁷ δὲ τῇ σαρκὶ ἔξουσιν οἱ τοιοῦτοι:
 ἐγὼ δὲ ὑμῶν φείδομαι.²⁸ Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὁ καιρὸς 29
 συνεσταλμένος:²⁹ τὸ λοιπὸν ἐστὶν ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας ὡς μὴ

¹ διατάσσω, command, give orders to. ² περιτέμνω, circumcize, circumcise. ³ ἐπισπάσσομαι, become uncircumcised. ⁴ ἀκροβυστία, ας, ἡ, uncircumcision, foreskin. ⁵ περιτομή, ἡς, ἡ, circumcision. ⁶ τήρησις, εως, ἡ, imprisonment, keeping. ⁷ κλήσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ⁸ μέλει, it is a care, it concerns. ⁹ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ¹⁰ χρᾶσθαι, use, make use of. ¹¹ ἀπελεύθερος, ου, ὁ, freedman. ¹² ὁμοίως, likewise, in like manner. ¹³ τιμή, ἡς, ἡ, honor, price. ¹⁴ ἀγοράζω, buy. ¹⁵ παρθένος, ου, ἡ, virgin. ¹⁶ ἐπιταγή, ἡς, ἡ, command, commandment. ¹⁷ γνώμη, ἡς, ἡ, purpose, opinion. ¹⁸ ἐλέεω, have mercy, pity. ¹⁹ νομίζω, suppose, think. ²⁰ ἐνίστημι, be present, place in or upon. ²¹ ἀνάγκη, ἡς, ἡ, necessity, distress. ²² δέω, bind, tie. ²³ λύσις, εως, ἡ, release, separation. ²⁴ λύω, untie, loose. ²⁵ γαμέω, marry. ²⁶ ἁμαρτάνω, sin. ²⁷ θλίψις, εως, ἡ, tribulation, persecution. ²⁸ φείδομαι, spare, abstain. ²⁹ συστέλλω, limit, shorten.

ἔχοντες ὧσιν: καὶ οἱ κλαίοντες,¹ ὡς μὴ κλαίοντες: καὶ οἱ χαίροντες, ὡς 30
 μὴ χαίροντες: καὶ οἱ ἀγοράζοντες,² ὡς μὴ κατέχοντες:³ καὶ οἱ χρώμενοι⁴ 31
 τῷ κόσμῳ τούτῳ, ὡς μὴ καταχρώμενοι:⁵ παράγει⁶ γὰρ τὸ σχῆμα⁷ τοῦ
 κόσμου τούτου. Θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερίμνους⁸ εἶναι. Ὁ ἄγαμος⁹ μεριμνᾷ¹⁰ 32
 τὰ τοῦ κυρίου, πῶς ἀρέσει¹¹ τῷ κυρίῳ: ὁ δὲ γαμήσας¹² μεριμνᾷ¹⁰ τὰ τοῦ 33
 κόσμου, πῶς ἀρέσει¹¹ τῇ γυναικί. Μεμέρισται¹³ καὶ ἡ γυνὴ καὶ ἡ 34
 παρθένος.¹⁴ Ἡ ἄγαμος⁹ μεριμνᾷ¹⁰ τὰ τοῦ κυρίου, ἵνα ἡ ἁγία καὶ σώματι
 καὶ πνεύματι: ἡ δὲ γαμήσασα¹² μεριμνᾷ¹⁰ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσει¹¹
 τῷ ἀνδρί. Τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν αὐτῶν συμφέρον¹⁵ λέγω: οὐχ ἵνα 35
 βρόχον¹⁶ ὑμῖν ἐπιβάλλω,¹⁷ ἀλλὰ πρὸς τὸ εὐσχημον¹⁸ καὶ εὐπρόσεδρον¹⁹
 τῷ κυρίῳ ἀπερισπάστως.²⁰ Εἰ δέ τις ἀσχημονεῖν²¹ ἐπὶ τὴν παρθένον¹⁴ 36
 αὐτοῦ νομίζει,²² ἐὰν ἡ ὑπέρακμος,²³ καὶ οὕτως ὀφείλει²⁴ γίνεσθαι, ὃ θέλει
 ποιεῖτω: οὐχ ἁμαρτάνει:²⁵ γαμεῖτωσαν.¹² Ὅς δὲ ἔστηκεν ἑδραῖος²⁶ ἐν τῇ 37
 καρδίᾳ, μὴ ἔχων ἀνάγκην,²⁷ ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θελήματος,
 καὶ τοῦτο κέκρικεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, τοῦ τηρεῖν τὴν ἑαυτοῦ
 παρθένον,¹⁴ καλῶς²⁸ ποιεῖ. Ὡστε καὶ ὁ ἐγκαμίζων²⁹ καλῶς²⁸ ποιεῖ: ὁ δὲ 38
 μὴ ἐγκαμίζων²⁹ κρεῖσσον³⁰ ποιεῖ. Γυνὴ δέδεται³¹ νόμῳ ἐφ' ὅσον χρόνον 39
 ζῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς: ἐὰν δὲ καὶ κοιμηθῇ³² ὁ ἀνὴρ, ἐλευθέρα³³ ἐστὶν ὃ θέλει

¹ κλαίω, weep, weep for. ² ἀγοράζω, buy. ³ κατέχω, hold back, hold fast. ⁴ χράομαι, use, make use of. ⁵ καταχράομαι, make full use of, use up. ⁶ παράγω, pass by, depart. ⁷ σχῆμα, τὸ, outward appearance, form. ⁸ ἀμερίμνος, free from care, free from anxiety. ⁹ ἄγαμος, οὐ, ἡ, unmarried. ¹⁰ μεριμνάω, be anxious, distracted. ¹¹ ἀρέσκω, please, serve. ¹² γαμέω, marry. ¹³ μερίζω, divide, part. ¹⁴ παρθένος, οὐ, ἡ, virgin. ¹⁵ συμφέρω, bring together, it is profitable. ¹⁶ βρόχος, οὐ, ὁ, noose, noose or snare. ¹⁷ ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ¹⁸ εὐσχήμων, honorable. ¹⁹ εὐπρόσεδρος, devoted. ²⁰ ἀπερισπάστως, without distraction. ²¹ ἀσχημονέω, act unbecomingly, disgracefully. ²² νομίζω, suppose, think. ²³ ὑπέρακμος, past the bloom of youth, of full age. ²⁴ ὀφείλω, owe, ought. ²⁵ ἁμαρτάνω, sin. ²⁶ ἑδραῖος, steadfast, firm. ²⁷ ἀνάγκη, ης, ἡ, necessity, distress. ²⁸ καλῶς, rightly, well. ²⁹ ἐγκαμίζω, give in marriage, marry. ³⁰ κρεῖσσων, stronger, more excellent. ³¹ δέω, bind, tie. ³² κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ³³ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation.

γαμηθῆναι,¹ μόνον ἐν κυρίῳ. Μακαριωτέρα δὲ ἐστὶν ἐὰν οὕτως μείνῃ, 40
κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην·² δοκῶ δὲ καὶ γὰρ πνεῦμα θεοῦ ἔχειν.

Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων,³ οἶδαμεν ὅτι πάντες γινώσκιν⁴ ἔχομεν. Ἡ γινῶσις⁴ 8
φυσιῶ,⁵ ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ.⁶ Εἰ δέ τις δοκεῖ εἰδέναι τι, οὐδέπω⁷ οὐδὲν 2
ἔγνωκεν καθὼς δεῖ γινῶναι· εἰ δέ τις ἀγαπᾷ τὸν θεόν, οὗτος ἔγνωσται 3
ὕπ' αὐτοῦ. Περὶ τῆς βρώσεως⁸ οὖν τῶν εἰδωλοθύτων,³ οἶδαμεν ὅτι 4
οὐδὲν εἰδωλὸν⁹ ἐν κόσμῳ, καὶ ὅτι οὐδεὶς θεὸς ἕτερος εἰ μὴ εἷς. Καὶ γὰρ 5
εἶπερ¹⁰ εἰσὶν λεγόμενοι θεοί, εἴτε ἐν οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ γῆς· ὥσπερ¹¹ εἰσὶν
θεοὶ πολλοί, καὶ κύριοι πολλοί· ἀλλ' ἡμῖν εἷς θεὸς ὁ πατήρ, ἐξ οὗ τὰ 6
πάντα, καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν· καὶ εἷς κύριος Ἰησοῦς χριστός, δι' οὗ τὰ
πάντα, καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ. Ἄλλ' οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ γινῶσις·⁴ τινὲς δὲ τῇ 7
συνειδήσει¹² τοῦ εἰδώλου⁹ ἕως ἄρτι¹³ ὡς εἰδωλόθυτον³ ἐσθίουσιν, καὶ ἡ
συνειδήσις¹² αὐτῶν ἀσθενῆς¹⁴ οὕσα μολύνεται.¹⁵ Βρώμα¹⁶ δὲ ἡμᾶς οὐ 8
παρίστησιν¹⁷ τῷ θεῷ· οὔτε γὰρ ἐὰν φάγωμεν περισσεύομεν,¹⁸ οὔτε ἐὰν
μὴ φάγωμεν ὑστερούμεθα.¹⁹ Βλέπετε δὲ μήπως²⁰ ἡ ἐξουσία ὑμῶν αὕτη 9
πρόσκομμα²¹ γένηται τοῖς ἀσθενοῦσιν.²² Ἐὰν γὰρ τις ἴδῃ σε τὸν ἔχοντα 10
γινῶσιν⁴ ἐν εἰδωλείῳ²³ κατακείμενον,²⁴ οὐχὶ ἡ συνειδήσις¹² αὐτοῦ

¹γαμέω, marry. ²γνώμη, ης, ἡ, purpose, opinion. ³εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ⁴γινῶσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ⁵φυσιῶ, puff or blow up, be arrogant. ⁶οἰκοδομέω, build up, construct. ⁷οὐδέπω, not yet, still not. ⁸βρώσις, εως, ἡ, eating, food. ⁹εἶδωλον, ου, τό, image, idol. ¹⁰εἶπερ, if perhaps, if indeed. ¹¹ὥσπερ, just as, even as. ¹²συνειδήσις, εως, ἡ, conscience. ¹³ἄρτι, now, just now. ¹⁴ἀσθενής, weak, infirm. ¹⁵μολύνω, stain, soil. ¹⁶βρώμα, τος, τό, food, food of any kind. ¹⁷παρίστημι, be present, stand by. ¹⁸περισεύω, abound, be rich. ¹⁹ὑστερέω, lack, need. ²⁰μήπως, lest in any way, lest perhaps. ²¹πρόσκομμα, τος, τό, stumbling, occasion of stumbling. ²²ἀσθενέω, be weak, sick. ²³εἰδωλείον, ου, τό, idol's temple, temple for an image. ²⁴κατάκειμαι, lie down, lie sick.

ἀσθενοῦς¹ ὄντος οἰκοδομηθήσεται² εἰς τὸ τὰ εἰδωλόθυτα³ ἐσθίειν; Καὶ 11

ἀπολείται ὁ ἀσθενῶν⁴ ἀδελφὸς ἐπὶ τῇ σῇ⁵ γνώσει,⁶ δι' ὃν χριστὸς

ἀπέθανεν; Οὕτως⁷ δὲ ἁμαρτάνοντες⁸ εἰς τοὺς ἀδελφούς, καὶ τύπτοντες⁹ 12

αὐτῶν τὴν συνείδησιν¹⁰ ἀσθενοῦσαν,⁴ εἰς χριστὸν ἁμαρτάνετε.⁸ Διόπερ¹¹ 13

εἰ βρῶμα¹² σκανδαλίζει¹³ τὸν ἀδελφόν μου, οὐ μὴ φάγω κρέα¹⁴ εἰς τὸν

αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω.¹³

Οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος; Οὐκ εἰμὶ ἐλεύθερος;¹⁵ Οὐχὶ Ἰησοῦν χριστὸν τὸν 9

κύριον ἡμῶν ἐώρακα; Οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ; Εἰ ἄλλοις 2

οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος, ἀλλὰ γέ¹⁶ ὑμῖν εἰμι: ἡ γὰρ σφραγὶς¹⁷ τῆς ἐμῆς

ἀποστολῆς¹⁸ ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ. Ἡ ἐμὴ ἀπολογία¹⁹ τοῖς ἐμὲ 3

ἀνακρίνουσιν²⁰ αὕτη ἐστίν. Μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν φαγεῖν καὶ πιεῖν; 4

Μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν ἀδελφὴν²¹ γυναῖκα περιάγειν,²² ὡς καὶ οἱ

λοιποὶ ἀπόστολοι, καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ κυρίου, καὶ Κηφᾶς;²³ Ἡ μόνος 6

ἐγὼ καὶ Βαρνάβας²⁴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν τοῦ μὴ ἐργάζεσθαι;²⁵ Τίς 7

στρατεύεται²⁶ ἰδίῳις ὀψωνίοις²⁷ ποτέ;²⁸ Τίς φυτεύει²⁹ ἀμπελῶνα,³⁰ καὶ ἐκ

τοῦ καρποῦ αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει; Ἡ τίς ποιμαίνει³¹ ποίμνην,³² καὶ ἐκ τοῦ

γάλακτος³³ τῆς ποίμνης³² οὐκ ἐσθίει; Μὴ κατὰ ἄνθρωπον ταῦτα λαλῶ; 8

¹ ἀσθενής, weak, infirm. ² οἰκοδομέω, build up, construct. ³ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ⁴ ἀσθενέω, be weak, sick. ⁵ σός, your, yours. ⁶ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ⁷ οὕτως, thus, so. ⁸ ἁμαρτάνω, sin. ⁹ τύπτω, smite, beat. ¹⁰ συνείδησις, εως, ἡ, conscience. ¹¹ διόπερ, therefore, for this very reason. ¹² βρῶμα, τος, τό, food, food of any kind. ¹³ σκανδαλίζω, cause to stumble. ¹⁴ κρέας, τό, meat, flesh. ¹⁵ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ¹⁶ γέ, indeed, at least. ¹⁷ σφραγίς, ἰδος, ἡ, seal, signet ring. ¹⁸ ἀποστολή, ἡς, ἡ, apostleship, commission. ¹⁹ ἀπολογία, ας, ἡ, speech in defense, verbal defense. ²⁰ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ²¹ ἀδελφή, ἡς, ἡ, sister. ²² περιάγω, lead around, go about. ²³ Κηφᾶς, ᾱ, ὁ, Cephas. ²⁴ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ²⁵ ἐργάζομαι, work, word. ²⁶ στρατεύομαι, make war, hence to serve as a soldier. ²⁷ ὀψώνιον, ου, τό, compensation, wages. ²⁸ ποτέ, once, at some time. ²⁹ φυτεύω, plant. ³⁰ ἀμπελῶν, ὄνος, ὁ, vineyard. ³¹ ποιμαίνω, shepherd, rule. ³² ποίμνη, ης, ἡ, flock. ³³ γάλα, γαλακτος, τό, milk.

Ἡ οὐχὶ καὶ ὁ νόμος ταῦτα λέγει; Ἐν γὰρ τῷ Μωϋσέως νόμῳ γέγραπται, ⁹

Οὐ φιμώσεις¹ βοῦν² ἀλοῶντα.³ Μὴ τῶν βοῶν² μέλει⁴ τῷ θεῷ; Ἡ δι' ¹⁰

ἡμᾶς πάντως⁵ λέγει; Δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγράφη, ὅτι ἐπ' ἐλπίδι ὀφείλει⁶ ὁ

ἀροτριῶν⁷ ἀροτριάν,⁷ καὶ ὁ ἀλοῶν³ τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ μετέχειν⁸ ἐπ'

ἐλπίδι. Εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματικὰ⁹ ἐσπείραμεν, μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν ¹¹

τὰ σαρκικά¹⁰ θερίσομεν;¹¹ Εἰ ἄλλοι τῆς ἐξουσίας ὑμῶν μετέχουσιν,⁸ οὐ ¹²

μᾶλλον ἡμεῖς; Ἀλλ' οὐκ ἐχρησάμεθα¹² τῇ ἐξουσίᾳ ταύτῃ, ἀλλὰ πάντα

στέγομεν,¹³ ἵνα μὴ ἐγκοπὴν¹⁴ τινα δῶμεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ χριστοῦ. ¹³

Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ τὰ ἱερὰ ἐργαζόμενοι¹⁵ ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν, οἱ τῷ

θυσιαστηρίῳ¹⁶ προσεδρεύοντες¹⁷ τῷ θυσιαστηρίῳ¹⁶ συμμερίζονται;¹⁸ ¹⁴

Οὕτως καὶ ὁ κύριος διέταξεν¹⁹ τοῖς τὸ εὐαγγέλιον καταγγέλλουσιν²⁰ ἐκ

τοῦ εὐαγγελίου ζῆν. Ἐγὼ δὲ οὐδενὶ ἐχρησάμην¹² τούτων: οὐκ ἔγραψα δὲ ¹⁵

ταῦτα ἵνα οὕτως γένηται ἐν ἐμοί: καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν, ἢ

τὸ καύχημά²¹ μου ἵνα τις κενώσῃ.²² Ἐὰν γὰρ εὐαγγελίζωμαι, οὐκ ἔστιν ¹⁶

μοι καύχημα:²¹ ἀνάγκη²³ γάρ μοι ἐπίκειται:²⁴ οὐαὶ²⁵ δέ μοι ἐστίν, ἐὰν μὴ

εὐαγγελίζωμαι. Εἰ γὰρ ἐκὼν²⁶ τοῦτο πράσσω,²⁷ μισθὸν²⁸ ἔχω: εἰ δὲ ἄκων, ¹⁷

οἰκονομίαν³⁰ πεπίστευμαι. Τίς οὖν μοί ἐστιν ὁ μισθός;²⁸ Ἴνα ¹⁸

εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον³¹ θήσω τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ, εἰς τὸ μὴ

¹ φιμώω, muzzle, silence. ² βοῦς, ὁ, ox, cow. ³ ἀλοῶω, thresh. ⁴ μέλει, it is a care, it concerns. ⁵ πάντως, altogether, by all means. ⁶ ὀφείλω, owe, ought. ⁷ ἀροτριάω, plow. ⁸ μετέχω, partake of, share in. ⁹ πνευματικός, spiritual. ¹⁰ σαρκικός, fleshly, carnal. ¹¹ θερίζω, reap, gather. ¹² χρᾶμαι, use, make use of. ¹³ στέγω, endure, bear. ¹⁴ ἐγκοπὴ, ἥς, ἡ, hindrance, impediment. ¹⁵ ἐργάζομαι, work, word. ¹⁶ θυσιαστήριον, οὐ, τό, altar. ¹⁷ προσεδρεύω, wait upon, minister to. ¹⁸ συμμερίζομαι, partake with. ¹⁹ διατάσσω, command, give orders to. ²⁰ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ²¹ καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ²² κενώω, empty, make void. ²³ ἀνάγκη, ἥς, ἡ, necessity, distress. ²⁴ ἐπίκειμαι, lie on, lie upon. ²⁵ οὐαί, woe! alas! woe! ²⁶ ἐκὼν, of one's own free will, voluntarily. ²⁷ πράσσω, do, perform. ²⁸ μισθός, οὐ, ὁ, wages, reward. ²⁹ ἄκων, unwilling. ³⁰ οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ³¹ ἀδάπανος, free, free of charge.

καταχρήσασθαι¹ τῇ ἐξουσίᾳ μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. Ἐλεύθερος² γὰρ ὢν 19
ἐκ πάντων, πᾶσιν ἐμαυτὸν³ ἐδούλωσα,⁴ ἵνα τοὺς πλείονας κερδήσω.⁵ 20
Καὶ ἐγενόμην τοῖς Ἰουδαίοις ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω· τοῖς
ὑπὸ νόμον ὡς ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσω·⁵ τοῖς ἀνόμοις⁶ 21
ὡς ἄνομος,⁶ μὴ ὢν ἄνομος⁶ θεῷ ἀλλ' ἔννομος⁷ χριστῷ, ἵνα κερδήσω⁵
ἀνόμους.⁶ Ἐγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν⁸ ὡς ἀσθενής,⁸ ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς⁸ 22
κερδήσω.⁵ Τοῖς πᾶσιν γέγονα τὰ πάντα, ἵνα πάντως⁹ τινὰς σώσω. 23
Τοῦτο δὲ ποιῶ διὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα συγκοινωνὸς¹⁰ αὐτοῦ γένωμαι. 24
Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ ἐν σταδίῳ¹¹ τρέχοντες¹² πάντες μὲν τρέχουσιν,¹³ εἷς δὲ
λαμβάνει τὸ βραβεῖον;¹⁴ Οὕτως¹⁵ τρέχετε,¹⁶ ἵνα καταλάβητε.¹⁷ Πᾶς δὲ ὁ 25
ἀγωνιζόμενος¹⁸ πάντα ἐγκρατεύεται·¹⁹ ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἵνα φθαρτὸν²⁰
στέφανον²¹ λάβωσιν, ἡμεῖς δὲ ἄφθαρτον.²² Ἐγὼ τοίνυν²³ οὕτως τρέχω²⁴ 26
ὡς οὐκ ἀδήλως·²⁵ οὕτως¹⁵ πυκτεύω,²⁶ ὡς οὐκ ἀέρα²⁷ δέρων·²⁸ ἀλλ' 27
ὑπωπιάζω²⁹ μου τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ,³⁰ μήπως,³¹ ἄλλοις κηρύξας,
αὐτὸς ἀδόκιμος³² γένωμαι.

¹ καταχράομαι, make full use of, use up. ² ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ³ ἐμαυτοῦ, of myself. ⁴ δουλῶ, enslave, bring under subjection. ⁵ κερδαίνω, gain, win. ⁶ ἄνομος, lawless, without law. ⁷ ἔννομος, legal, lawful. ⁸ ἀσθενής, weak, infirm. ⁹ πάντως, altogether, by all means. ¹⁰ συγκοινωνός, οὐ, ὁ, partaker, participant. ¹¹ στάδιον, οὐ, τό, stadia, length of a stadium. ¹² τρέχω, run, exercise myself. ¹³ τρέχω, they run. ¹⁴ βραβεῖον, οὐ, τό, prize. ¹⁵ οὕτως, thus, so. ¹⁶ τρέχω, you run. ¹⁷ καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ¹⁸ ἀγωνίζομαι, contend, struggle. ¹⁹ ἐγκρατεύομαι, exercise self-control. ²⁰ φθαρτός, perishable, corruptible. ²¹ στέφανος, οὐ, ὁ, crown, garland. ²² ἄφθαρτος, imperishable, immortal. ²³ τοίνυν, accordingly, therefore. ²⁴ τρέχω, I run. ²⁵ ἀδήλως, uncertainly, out of sight. ²⁶ πυκτεύω, box. ²⁷ ἀήρ, ος, ὁ, air. ²⁸ δέρω, beat, flay. ²⁹ ὑπωπιάζω, strike in the face, treat roughly. ³⁰ δουλαγωγέω, enslave, subjugate. ³¹ μήπως, lest in any way, lest perhaps. ³² ἀδόκιμος, not passing the test, rejected.

Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν,¹ ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν **10**
 νεφέλῃν² ἦσαν, καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διήλθον,³ καὶ πάντες εἰς **2**
 τὸν Μωϋσῆν ἐβαπτίσαντο ἐν τῇ νεφέλῃ² καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ **3**
 πάντες τὸ αὐτὸ βρῶμα⁴ πνευματικὸν⁵ ἔφαγον, καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πόμα **4**
 πνευματικὸν⁵ ἔπιον· ἔπινον γὰρ ἐκ πνευματικῆς⁵ ἀκολουθούσης
 πέτρας·⁷ ἡ δὲ πέτρα⁷ ἦν ὁ χριστός. Ἄλλ' οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν **5**
 εὐδόκησεν⁸ ὁ θεός· κατεστρώθησαν⁹ γὰρ ἐν τῇ ἐρήμῳ.¹⁰ Ταῦτα δὲ τύποι **6**
 ἡμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι ἡμᾶς ἐπιθυμητὰς¹² κακῶν, καθὼς
 κακεῖνοι¹³ ἐπεθύμησαν.¹⁴ Μὴδὲ εἰδωολάτραι¹⁵ γίνεσθε, καθὼς τινες **7**
 αὐτῶν· ὥσπερ¹⁶ γέγραπται, Ἐκάθισεν¹⁷ ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πιεῖν, καὶ
 ἀνέστησαν παίζειν.¹⁸ Μὴδὲ πορνεύωμεν,¹⁹ καθὼς τινες αὐτῶν **8**
 ἐπόρνευσαν,¹⁹ καὶ ἔπεσον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ εἴκοσι²⁰ τρεῖς χιλιάδες.²¹ Μὴδὲ **9**
 ἐκπειράζωμεν²² τὸν χριστόν, καθὼς καὶ τινες αὐτῶν ἐπείρασαν,²³ καὶ
 ὑπὸ τῶν ὄφρων²⁴ ἀπώλονται. Μὴδὲ γογγύζετε,²⁵ καθὼς καὶ τινες αὐτῶν **10**
 ἐγόγγυσαν,²⁵ καὶ ἀπώλονται ὑπὸ τοῦ ὀλοθρευτοῦ.²⁶ Ταῦτα δὲ πάντα **11**
 τύποι¹¹ συνέβαινον²⁷ ἐκείνοις· ἐγράφη δὲ πρὸς νουθεσίαν²⁸ ἡμῶν, εἰς οὗς
 τὰ τέλη²⁹ τῶν αἰώνων κατήντησεν.³⁰ Ὡστε ὁ δοκῶν ἐστάναι, βλεπέτω **12**
 μὴ πέση. Πειρασμὸς³¹ ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν εἰ μὴ ἀνθρώπινος·³² πιστὸς δὲ **13**

¹ ἀγνοέω, not know, be unaware. ² νεφέλη, ης, ἡ, cloud. ³ διέρχομαι, cross over, pass through. ⁴ βρῶμα, τος, τό, food, food of any kind. ⁵ πνευματικός, spiritual. ⁶ πόμα, τος, τό, drink. ⁷ πέτρα, ας, ἡ, rock. ⁸ εὐδοκέω, think it good, be well pleased with. ⁹ καταστρώννυμι, lay low, overthrow. ¹⁰ ἔρημος, ου, ἡ, wilderness, desert. ¹¹ τύπος, ου, ὁ, mark, example. ¹² ἐπιθυμητής, οὔ, ὁ, one who desires, eager desirer of. ¹³ κακεῖνος, and he, and she. ¹⁴ ἐπιθυμέω, desire, long for. ¹⁵ εἰδωολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater. ¹⁶ ὥσπερ, just as, even as. ¹⁷ καθίζω, seat, sit. ¹⁸ παίζω, play, amuse oneself. ¹⁹ πορνεύω, commit fornication, fornicate. ²⁰ εἴκοσι, twenty, 20. ²¹ χιλιάς, ἄδος, ἡ, thousand. ²² ἐκπειράζω, test thoroughly, tempt. ²³ πειράζω, test, tempt. ²⁴ ὄφις, εως, ὁ, snake, serpent. ²⁵ γογγύζω, mutter, murmur. ²⁶ ὀλοθρευτής, οὔ, ὁ, destroyer. ²⁷ συμβαίνω, come together, come to pass. ²⁸ νουθεσία, ας, ἡ, admonition, instruction. ²⁹ τέλος, ους, τό, end, purpose. ³⁰ καταντάω, come to, arrive. ³¹ πειρασμός, οὔ, ὁ, temptation, trial. ³² ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings.

ὁ θεός, ὃς οὐκ ἐάσει¹ ὑμᾶς πειρασθῆναι² ὑπὲρ ὃ δύνασθε, ἀλλὰ ποιήσῃ
σὺν τῷ πειρασμῷ³ καὶ τὴν ἔκβασιν,⁴ τοῦ δύνασθαι ὑμᾶς ὑπενεγκεῖν.⁵

Διόπερ,⁶ ἀγαπητοί μου, φεύγετε⁷ ἀπὸ τῆς εἰδωλολατρείας.⁸ Ὡς φρονίμοις⁹ 14
λέγω, κρίνατε ὑμεῖς ὃ φημι. Τὸ ποτήριον¹⁰ τῆς εὐλογίας¹¹ ὃ εὐλογοῦμεν, 16
οὐχὶ κοινωνία¹³ τοῦ αἵματος τοῦ χριστοῦ ἐστίν; Τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν,¹⁴
οὐχὶ κοινωνία¹³ τοῦ σώματος τοῦ χριστοῦ ἐστίν; Ὅτι εἷς ἄρτος, ἐν 17
σῶμα, οἱ πολλοὶ ἐσμεν· οἱ γὰρ πάντες ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄρτου μετέχομεν.¹⁵ 18
Βλέπετε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα· οὐχὶ οἱ ἐσθίοντες τὰς θυσίας¹⁶
κοινωνοὶ¹⁷ τοῦ θυσιαστηρίου¹⁸ εἰσίν; Τί οὖν φημι; Ὅτι εἰδωλόν¹⁹ τί 19
ἐστίν; Ἡ ὅτι εἰδωλόθυτόν²⁰ τί ἐστίν; Ἀλλ' ὅτι ἂ θύει²¹ τὰ ἔθνη, 20
δαιμονίοις θύει,²¹ καὶ οὐ θεῷ· οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς¹⁷ τῶν
δαιμονίων γίνεσθαι. Οὐ δύνασθε ποτήριον¹⁰ κυρίου πίνειν καὶ ποτήριον 21
δαιμονίων· οὐ δύνασθε τραπέζης²² κυρίου μετέχειν¹⁵ καὶ τραπέζης²²
δαιμονίων. Ἡ παραζηλοῦμεν²³ τὸν κύριον; Μὴ ἰσχυρότεροι²⁴ αὐτοῦ 22
ἐσμέν;

¹ ἐάω, permit, allow. ² πειράζω, test, tempt. ³ πειρασμός, οὐ, ὁ, temptation, trial. ⁴ ἐκβασις, εως, ἡ, outcome, way out. ⁵ ὑποφέρω, endure, bear up under. ⁶ διόπερ, therefore, for this very reason. ⁷ φεύγω, flee, escape. ⁸ εἰδωλολατρεία, ας, ἡ, worship or service of an image. ⁹ φρόνιμος, prudent, wise. ¹⁰ ποτήριον, ου, τό, cup, drinking cup. ¹¹ εὐλογία, ας, ἡ, blessing, adulation. ¹² εὐλογέω, bless. ¹³ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ¹⁴ κλάω, break. ¹⁵ μετέχω, partake of, share in. ¹⁶ θυσία, ας, ἡ, sacrifice. ¹⁷ κοινωνός, οὐ, ὁ, partner, sharer. ¹⁸ θυσιαστήριον, ου, τό, altar. ¹⁹ εἰδωλον, ου, τό, image, idol. ²⁰ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ²¹ θύω, sacrifice, kill. ²² τραπέζα, ης, ἡ, table. ²³ παραζηλόω, provoke to jealousy, make jealous. ²⁴ ἰσχυρός, strong, mighty.

Πάντα μοι ἔξεστιν,¹ ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει.² Πάντα μοι ἔξεστιν,¹ ἀλλ' 23
 οὐ πάντα οἰκοδομεῖ.³ Μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ ζητεῖτω, ἀλλὰ τὸ τοῦ ἑτέρου 24
 ἕκαστος. Πᾶν τὸ ἐν μακέλλῳ⁴ πωλούμενον⁵ ἐσθίετε, μηδὲν 25
 ἀνακρίνοντες⁶ διὰ τὴν συνείδησιν.⁷ Τοῦ γὰρ κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ 26
 πλήρωμα⁸ αὐτῆς. Εἰ δέ τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν ἀπίστων,⁹ καὶ θέλετε 27
 πορεύεσθαι, πᾶν τὸ παρατιθέμενον¹⁰ ὑμῖν ἐσθίετε, μηδὲν ἀνακρίνοντες⁶
 διὰ τὴν συνείδησιν.⁷ Ἐὰν δέ τις ὑμῖν εἴπῃ, Τοῦτο εἰδωλόθυτόν¹¹ ἐστιν, 28
 μὴ ἐσθίετε δι' ἐκείνον τὸν μηνύσαντα¹² καὶ τὴν συνείδησιν.⁷ Τοῦ γὰρ
 κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα⁸ αὐτῆς. Συνείδησιν⁷ δὲ λέγω, οὐχὶ τὴν 29
 ἑαυτοῦ, ἀλλὰ τὴν τοῦ ἑτέρου: ἵνα τί γὰρ ἡ ἐλευθερία¹³ μου κρίνεται ὑπὸ
 ἄλλης συνειδήσεως;⁷ Εἰ ἐγὼ χάριτι μετέχω,¹⁴ τί βλασφημοῦμαι¹⁵ ὑπὲρ 30
 οὗ ἐγὼ εὐχαριστῶ;¹⁶ Εἴτε οὖν ἐσθίετε, εἴτε πίνετε, εἴτε τι ποιεῖτε, πάντα 31
 εἰς δόξαν θεοῦ ποιεῖτε. Ἀπρόσκοποι¹⁷ γίνεσθε καὶ Ἰουδαίοις καὶ 32
 Ἑλλήσιν¹⁸ καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ: καθὼς καὶ γὰρ πάντα πᾶσιν 33
 ἀρέσκω,¹⁹ μὴ ζητῶν τὸ ἑμαυτοῦ²⁰ συμφέρον,² ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν, ἵνα
 σωθῶσιν.

¹ ἔξεστιν, it is lawful, it is permitted. ² συμφέρω, bring together, it is profitable. ³ οἰκοδομέω, build up, construct. ⁴ μάκελλον, ου, τό, meat market, food market. ⁵ πωλέω, sell. ⁶ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ⁷ συνείδησις, εως, ἡ, conscience. ⁸ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ⁹ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ¹⁰ παρατίθημι, set before, entrust. ¹¹ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ¹² μηνύω, make known, report. ¹³ ἐλευθερία, ας, ἡ, liberty, freedom. ¹⁴ μετέχω, partake of, share in. ¹⁵ βλασφημέω, revile, blaspheme. ¹⁶ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ¹⁷ ἀπρόσκοπος, blameless, giving no offense. ¹⁸ Ἑλλήν, ηνος, ό, Greek, Hellene. ¹⁹ ἀρέσκω, please, serve. ²⁰ ἑμαυτοῦ, of myself.

Μιμηταί¹ μου γίνεσθε, καθὼς καὶ γὰρ χριστοῦ.

11

Ἐπαινώ² δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὅτι πάντα μου μέμνησθε,³ καὶ καθὼς 2
 παρέδωκα ὑμῖν τὰς παραδόσεις⁴ κατέχετε.⁵ Θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι, ὅτι 3
 παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ χριστός ἐστιν: κεφαλὴ δὲ γυναικός, ὁ ἀνὴρ:
 κεφαλὴ δὲ χριστοῦ, ὁ θεός. Πᾶς ἀνὴρ προσευχόμενος ἢ προφητεύων,⁶ 4
 κατὰ κεφαλῆς ἔχων, καταισχύνει⁷ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Πᾶσα δὲ γυνή 5
 προσευχομένη ἢ προφητεύουσα⁶ ἀκατακαλύπτῳ⁸ τῇ κεφαλῇ,
 καταισχύνει⁷ τὴν κεφαλὴν ἑαυτῆς: ἐν γὰρ ἐστὶν καὶ τὸ αὐτὸ τῇ
 ἐξυρμημένῃ.⁹ Εἰ γὰρ οὐ κατακαλύπτεται¹⁰ γυνή, καὶ κειράσθω:¹¹ εἰ δὲ 6
 αἰσχρὸν¹² γυναικὶ τὸ κείρασθαι¹¹ ἢ ξυρᾶσθαι,⁹ κατακαλυπτέσθω.¹⁰ Ἄνὴρ 7
 μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει¹³ κατακαλύπτεσθαι¹⁰ τὴν κεφαλὴν, εἰκὼν¹⁴ καὶ
 δόξα θεοῦ ὑπάρχων: γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρός ἐστίν. Οὐ γὰρ ἐστὶν ἀνὴρ ἐκ 8
 γυναικός, ἀλλὰ γυνὴ ἐξ ἀνδρός: καὶ γὰρ οὐκ ἐκτίσθη¹⁵ ἀνὴρ διὰ τὴν 9
 γυναιῖκα, ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα: διὰ τοῦτο ὀφείλει¹³ ἡ γυνὴ ἐξουσίαν 10
 ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς διὰ τοὺς ἀγγέλους. Πλὴν¹⁶ οὔτε ἀνὴρ χωρὶς¹⁷ 11
 γυναικός, οὔτε γυνὴ χωρὶς¹⁷ ἀνδρός, ἐν κυρίῳ. Ὡς περ¹⁸ γὰρ ἡ γυνὴ ἐκ 12
 τοῦ ἀνδρός, οὕτως καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυναικός, τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ.
 Ἐν ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε: πρέπον¹⁹ ἐστὶν γυναιῖκα ἀκατακάλυπτον⁸ τῷ 13

¹ μιμητής, οὗ, ὁ, imitator. ² ἐπαινέω, praise, commend. ³ μιμνήσκομαι, remember, recall. ⁴ παράδοσις, εὖ, ἡ, tradition, instruction. ⁵ κατέχω, hold back, hold fast. ⁶ προφητεύω, prophesy, foretell. ⁷ καταισχύνω, put to shame, shame. ⁸ ἀκατακάλυπτος, uncovered, not veiled. ⁹ ξυράω, shave. ¹⁰ κατακαλύπτω, cover up, veil. ¹¹ κείρω, shear, cut off. ¹² αἰσχρὸς, shameful, base. ¹³ ὀφείλω, owe, ought. ¹⁴ εἰκών, ὄνος, ἡ, image, likeness. ¹⁵ κτίζω, create, form. ¹⁶ πλὴν, however, but. ¹⁷ χωρὶς, separate, apart from (gen). ¹⁸ ὥς περ, just as, even as. ¹⁹ πρέπω, be clearly seen, be fitting.

θεῶ προσεύχεσθαι; Ἡ οὐδὲ αὐτὴ ἡ φύσις¹ διδάσκει ὑμᾶς, ὅτι ἀνὴρ μὲν 14
 ἐὰν κομᾷ,² ἀτιμία³ αὐτῷ ἐστίν; Γυνὴ δὲ ἐὰν κομᾷ,² δόξα αὐτῇ ἐστίν. 15
 Ὅτι ἡ κόμη⁴ ἀντὶ⁵ περιβολαίου⁶ δέδοται. Εἰ δέ τις δοκεῖ φιλόνηκος⁷ 16
 εἶναι, ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν⁸ οὐκ ἔχομεν, οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ
 θεοῦ.

Τοῦτο δὲ παραγγέλλων⁹ οὐκ ἐπαινῶ,¹⁰ ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρεῖττον¹¹ ἀλλ' εἰς τὸ 17
 ἥττον¹² συνέρχεσθε.¹³ Πρῶτον μὲν γὰρ συνερχομένων¹³ ὑμῶν ἐν 18
 ἐκκλησίᾳ, ἀκούω σχίσματα¹⁴ ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν, καὶ μέρος¹⁵ τι πιστεύω. 19
 Δεῖ γὰρ καὶ αἱρέσεις¹⁶ ἐν ὑμῖν εἶναι, ἵνα οἱ δόκιμοι¹⁷ φανεροὶ¹⁸ γένωνται
 ἐν ὑμῖν. Συνερχομένων¹³ οὖν ὑμῶν ἐπὶ τὸ αὐτό, οὐκ ἔστιν κυριακὸν¹⁹ 20
 δεῖπνον²⁰ φαγεῖν. Ἐκαστος γὰρ τὸ ἴδιον δεῖπνον²⁰ προλαμβάνει²¹ ἐν τῷ 21
 φαγεῖν, καὶ ὃς μὲν πεινᾷ,²² ὃς δὲ μεθύει.²³ Μὴ γὰρ οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ 22
 ἐσθίειν καὶ πίνειν; Ἡ τῆς ἐκκλησίας τοῦ θεοῦ καταφρονεῖτε,²⁴ καὶ
 καταισχύνετε²⁵ τοὺς μὴ ἔχοντας; Τί ὑμῖν εἶπω; Ἐπαινέσω¹⁰ ὑμᾶς ἐν
 τούτῳ; Οὐκ ἐπαινῶ.¹⁰ Ἐγὼ γὰρ παρέλαβον²⁶ ἀπὸ τοῦ κυρίου ὃ καὶ 23
 παρέδωκα ὑμῖν, ὅτι ὁ κύριος Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ ἣ παρεδίδото ἔλαβεν
 ἄρτον, καὶ εὐχαριστήσας²⁷ ἔκλασεν²⁸ καὶ εἶπεν, Λάβετε, φάγετε: τοῦτό 24

¹ φύσις, εως, ἡ, nature, inherent nature. ² κομάω, have long hair, wear the hair long. ³ ἀτιμία, ας, ἡ, dishonor, disgrace. ⁴ κόμη, ης, ἡ, (long) hair, hair. ⁵ ἀντὶ, instead of, in place of. ⁶ περιβόλαιον, ου, τό, covering, cloak. ⁷ φιλόνηκος, quarrelsome, contentious. ⁸ συνήθεια, ας, ἡ, habit, custom. ⁹ παραγγέλλω, order, command. ¹⁰ ἐπαινέω, praise, commend. ¹¹ κρεῖττων, stronger, more excellent. ¹² ἥττων, lesser, inferior. ¹³ συνέρχομαι, come together, come or go with. ¹⁴ σχίσμα, τος, τό, tear, division. ¹⁵ μέρος, ους, τό, part, portion. ¹⁶ αἵρεσις, εως, ἡ, choice, faction. ¹⁷ δόκιμος, tested, approved. ¹⁸ φανερός, manifest, apparent. ¹⁹ κυριακός, Lord's, of the Lord. ²⁰ δεῖπνον, ου, τό, supper, dinner. ²¹ προλαμβάνω, take beforehand, take before. ²² πεινάω, hunger, am hungry. ²³ μεθύω, be drunken, am drunk. ²⁴ καταφρονέω, think little of, despise. ²⁵ καταισχύνω, put to shame, shame. ²⁶ παραλαμβάνω, receive, take. ²⁷ εὐχαριστεῖω, give thanks, thank. ²⁸ κλάω, break.

μου ἐστὶν τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλώμενον:¹ τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν
 ἐμὴν ἀνάμνησιν.² Ὡσαύτως³ καὶ τὸ ποτήριον⁴ μετὰ τὸ δειπνήσαι,⁵ 25
 λέγων, Τοῦτο τὸ ποτήριον⁴ ἡ καινὴ⁶ διαθήκη⁷ ἐστὶν ἐν τῷ ἐμῷ αἵματι:
 τοῦτο ποιεῖτε, ὅσάκις⁸ ἂν πίνητε, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.² Ὅσάκις⁸ γὰρ 26
 ἂν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον, καὶ τὸ ποτήριον⁴ τοῦτο πίνητε, τὸν
 θάνατον τοῦ κυρίου καταγγέλλετε⁹ ἄχρι¹⁰ οὗ ἂν ἔλθῃ. Ὡστε ὅς ἂν ἐσθίῃ 27
 τὸν ἄρτον τοῦτον ἢ πίνῃ τὸ ποτήριον⁴ τοῦ κυρίου ἀναξίως¹¹ τοῦ κυρίου,
 ἔνοχος¹² ἔσται τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ κυρίου. Δοκιμαζέτω¹³ 28
 δὲ ἄνθρωπος ἑαυτόν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω, καὶ ἐκ τοῦ
 ποτηρίου⁴ πινέτω. Ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων ἀναξίως,¹¹ κρίμα¹⁴ ἑαυτῷ 29
 ἐσθίει καὶ πίνει, μὴ διακρίνων¹⁵ τὸ σῶμα τοῦ κυρίου. Διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν 30
 πολλοὶ ἀσθενεῖς¹⁶ καὶ ἄρρωστοι,¹⁷ καὶ κοιμῶνται¹⁸ ἱκανοί.¹⁹ Εἰ γὰρ 31
 ἑαυτοὺς διεκρίνομεν,¹⁵ οὐκ ἂν ἐκρινόμεθα. Κρινόμενοι δέ, ὑπὸ κυρίου 32
 παιδεύομεθα,²⁰ ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν.²¹ Ὡστε, ἀδελφοί 33
 μου, συνερχόμενοι²² εἰς τὸ φαγεῖν, ἀλλήλους ἐκδέχεσθε.²³ Εἰ δέ τις 34
 πεινᾷ,²⁴ ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω: ἵνα μὴ εἰς κρίμα¹⁴ συνέρχησθε.²² Τὰ δὲ λοιπὰ,
 ὡς ἂν ἔλθω, διατάξομαι.²⁵

¹ κλάω, break. ² ἀνάμνησις, εὐαγγελισμός, ἡ, remembrance, reminder. ³ ὡσαύτως, likewise. ⁴ ποτήριον, οὐ, τό, cup, drinking cup. ⁵ δειπνέω, eat, dine. ⁶ καινός, new, fresh. ⁷ διαθήκη, ἡ, covenant, will. ⁸ ὅσάκις, as often as. ⁹ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹⁰ ἄχρι, as far as, up to (gen). ¹¹ ἀναξίως, in an unworthy or improper manner. ¹² ἐνοχος, involved in, liable. ¹³ δοκιμάζω, prove, approve. ¹⁴ κρίμα, οὐ, τό, judgment, verdict. ¹⁵ διακρίνω, discriminate, judge. ¹⁶ ἀσθενής, weak, infirm. ¹⁷ ἄρρωστος, sick, ill. ¹⁸ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ¹⁹ ἱκανός, sufficient, able. ²⁰ παιδεύω, teach, educate. ²¹ κατακρίνω, condemn. ²² συνέρχομαι, come together, come or go with. ²³ ἐκδέχομαι, await, expect. ²⁴ πεινάω, hunger, am hungry. ²⁵ διατάσσω, command, give orders to.

Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν,¹ ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν.² Οἴδατε ὅτι **12**

ὅτε ἔθνη ἦτε πρὸς τὰ εἰδωλα³ τὰ ἄφωνα,⁴ ὡς ἂν ἡγεσθε, ἀπαγόμενοι.⁵ **3**

Διὸ γνωρίζω⁶ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν πνεύματι θεοῦ λαλῶν λέγει Ἀνάθεμα⁷

Ἰησοῦν· καὶ οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν, Κύριον Ἰησοῦν, εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἁγίῳ.

Διαιρέσεις⁸ δὲ χαρισμάτων⁹ εἰσὶν, τὸ δὲ αὐτὸ πνεῦμα. Καὶ διαιρέσεις⁸ **4**

διακονιῶν¹⁰ εἰσὶν, καὶ ὁ αὐτὸς κύριος. Καὶ διαιρέσεις⁸ ἐνεργημάτων¹¹ **6**

εἰσὶν, ὁ δὲ αὐτός ἐστιν θεός, ὁ ἐνεργῶν¹² τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. Ἐκάστῳ δὲ **7**

δίδοται ἢ φανέρωσις¹³ τοῦ πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον.¹⁴ Ὡ μὲν γὰρ **8**

διὰ τοῦ πνεύματος δίδοται λόγος σοφίας, ἄλλῳ δὲ λόγος γνώσεως,¹⁵

κατὰ τὸ αὐτὸ πνεῦμα· ἐτέρῳ δὲ πίστις, ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι· ἄλλῳ δὲ **9**

χαρίσματα⁹ ἰαμάτων¹⁶ ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι· ἄλλῳ δὲ ἐνεργήματα¹¹ **10**

δυνάμεων, ἄλλῳ δὲ προφητεία,¹⁷ ἄλλῳ δὲ διακρίσεις¹⁸ πνευμάτων,

ἐτέρῳ δὲ γένη¹⁹ γλωσσῶν, ἄλλῳ δὲ ἐρμηνεία²⁰ γλωσσῶν· πάντα δὲ **11**

ταῦτα ἐνεργεῖ¹² τὸ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, διαιροῦν²¹ ἰδίᾳ ἐκάστῳ καθὼς

βούλεται.²²

¹ πνευματικός, spiritual. ² ἀγνοέω, not know, be unaware. ³ εἰδωλον, ου, τό, image, idol. ⁴ ἄφωνος, speechless, mute. ⁵ ἀπάγω, lead away, lead. ⁶ γνωρίζω, make known, declare. ⁷ ἀνάθεμα, τος, τό, accursed, curse. ⁸ διαίρεσις, εως, ἡ, division, variety. ⁹ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ¹⁰ διακονία, ας, ἡ, waiting at table, service. ¹¹ ἐνεργημα, τος, τό, effect, activity. ¹² ἐνεργέω, work, effect. ¹³ φανέρωσις, εως, ἡ, disclosure, announcement. ¹⁴ συμφέρω, bring together, it is profitable. ¹⁵ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ¹⁶ ἴαμα, τος, τό, healing, curing. ¹⁷ προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ¹⁸ διακρίσις, εως, ἡ, act of passing judgment. ¹⁹ γένος, ους, τό, race, kind. ²⁰ ἐρμηνεία, ας, ἡ, interpretation, translation. ²¹ διαιρέω, distribute, divide. ²² βούλομαι, wish, will.

Καθάπερ¹ γὰρ τὸ σῶμα ἐν ἐστίν, καὶ μέλη² ἔχει πολλά, πάντα δὲ τὰ μέλη² 12
 τοῦ σώματος τοῦ ἐνός, πολλὰ ὄντα, ἐν ἐστίν σῶμα: οὕτως καὶ ὁ χριστός.
 Καὶ γὰρ ἐν ἐνὶ πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἐν σῶμα ἐβαπτίσθημεν, εἴτε 13
 Ἰουδαῖοι εἴτε Ἑλλήνες,³ εἴτε δοῦλοι εἴτε ἐλεύθεροι:⁴ καὶ πάντες εἰς ἐν
 πνεῦμα ἐποτίσθημεν.⁵ Καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἔστιν ἐν μέλος² ἀλλὰ 14
 πολλά. Ἐὰν εἴπῃ ὁ πούς, Ὅτι οὐκ εἰμὶ χεῖρ, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος: 15
 οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; Καὶ ἐὰν εἴπῃ τὸ οὖς,⁶ Ὅτι 16
 οὐκ εἰμὶ ὀφθαλμός, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος: οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν
 ἐκ τοῦ σώματος; Εἰ ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμός, ποῦ⁷ ἡ ἀκοή;⁸ Εἰ ὅλον 17
 ἀκοή,⁸ ποῦ⁷ ἡ ὄσφρησις;⁹ Νυνὶ¹⁰ δὲ ὁ θεὸς ἔθετο τὰ μέλη² ἐν ἑκαστον 18
 αὐτῶν ἐν τῷ σώματι, καθὼς ἠθέλησεν. Εἰ δὲ ἦν τὰ πάντα ἐν μέλος,² 19
 ποῦ⁷ τὸ σῶμα; Νῦν δὲ πολλὰ μὲν μέλη,² ἐν δὲ σῶμα. Οὐ δύναται δὲ ὁ 20
 ὀφθαλμός εἰπεῖν τῇ χειρὶ, Χρεῖαν¹¹ σου οὐκ ἔχω: ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς
 ποσίν, Χρεῖαν¹¹ ὑμῶν οὐκ ἔχω. Ἀλλὰ πολλῶ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη 22
 τοῦ σώματος ἀσθενέστερα¹² ὑπάρχειν, ἀναγκαῖά¹³ ἐστίν: καὶ ἃ 23
 δοκοῦμεν ἀτιμότερα¹⁴ εἶναι τοῦ σώματος, τούτοις τιμὴν¹⁵ περισσοτέραν
 περιτίθεμεν:¹⁷ καὶ τὰ ἀσχήμονα¹⁸ ἡμῶν εὐσχημοσύνην¹⁹ περισσοτέραν¹⁶
 ἔχει: τὰ δὲ εὐσχήμονα²⁰ ἡμῶν οὐ χρεῖαν¹¹ ἔχει: ἀλλ' ὁ θεὸς συνεκέρασεν 24

¹ καθάπερ, even as, just as. ² μέλος, οὐς, τό, member, limb. ³ Ἑλλήν, ἡνός, ὁ, Greek, Hellene. ⁴ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ⁵ ποτίζω, give drink to, cause to drink. ⁶ οὖς, οὐς, τό, ear. ⁷ ποῦ, where?. ⁸ ἀκοή, ἤς, ἡ, hearing, report. ⁹ ὄσφρησις, εὖος, ἡ, sense of smell, nose. ¹⁰ νυνί, now, already. ¹¹ χρεῖα, ας, ἡ, need, necessity. ¹² ἀσθενής, weak, infirm. ¹³ ἀναγκαῖος, necessary, essential. ¹⁴ ἀτιμος, without honor, dishonored. ¹⁵ τιμή, ἤς, ἡ, honor, price. ¹⁶ περισσός, excessive, abundant. ¹⁷ περιτίθῃμι, place around, put around. ¹⁸ ἀσχήμων, unseemly, indecent. ¹⁹ εὐσχημοσύνη, ἡς, ἡ, propriety, seemliness. ²⁰ εὐσχήμων, honorable. ²¹ συγκεράννυμι, blend, unite.

τὸ σῶμα, τῷ ὑστεροῦντι¹ περισσοτέραν² δοὺς τιμὴν,³ ἵνα μὴ ᾗ 25
σχίσματα⁴ ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσιν⁵ τὰ
μέλη.⁶ Καὶ εἴτε πάσχει⁷ ἐν μέλος,⁶ συμπάσχει⁸ πάντα τὰ μέλη·⁶ εἴτε 26
δοξάζεται ἐν μέλος,⁶ συγχαίρει⁹ πάντα τὰ μέλη.⁶ Ὑμεῖς δέ ἐστε σῶμα 27
χριστοῦ, καὶ μέλη⁶ ἐκ μέρους.¹⁰ Καὶ οὓς μὲν ἔθετο ὁ θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ 28
πρῶτον ἀποστόλους, δεύτερον¹¹ προφήτας, τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα
δυνάμεις, εἶτα¹³ χαρίσματα¹⁴ ἰαμάτων,¹⁵ ἀντιλήψεις,¹⁶ κυβερνήσεις,¹⁷
γένη¹⁸ γλωσσῶν. Μὴ πάντες ἀπόστολοι; Μὴ πάντες προφῆται; Μὴ 29
πάντες διδάσκαλοι; Μὴ πάντες δυνάμεις; Μὴ πάντες χαρίσματα¹⁴ 30
ἔχουσιν ἰαμάτων;¹⁵ Μὴ πάντες γλώσσαις λαλοῦσιν; Μὴ πάντες
διερμηνεύουσιν;¹⁹ Ζηλοῦτε²⁰ δὲ τὰ χαρίσματα¹⁴ τὰ κρείττονα.²¹ Καὶ ἔτι 31
καθ' ὑπερβολὴν²² ὁδὸν ὑμῖν δείκνυμι.²³

Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ 13
ἔχω, γέγονα χαλκὸς²⁴ ἢ ἡχῶν²⁵ ἢ κύμβαλον²⁶ ἀλαλάζον.²⁷ Καὶ ἐὰν ἔχω 2
προφητείαν,²⁸ καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια²⁹ πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν,³⁰
καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ὥστε ὄρη μεθιστάνειν,³¹ ἀγάπην δὲ μὴ
ἔχω, οὐθέν εἰμι. Καὶ ἐὰν ψωμίσω³² πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ ἐὰν 3

¹ ὑστερέω, lack, need. ² περισσός, excessive, abundant. ³ τιμή, ἥς, ἡ, honor, price. ⁴ σχίσμα, τος, τό, tear, division. ⁵ μεριμνάω, be anxious, distracted. ⁶ μέλος, ους, τό, member, limb. ⁷ πάσχω, suffer, am acted upon. ⁸ συμπάσχω, suffer with, suffer together with. ⁹ συγχαίρω, rejoice with. ¹⁰ μέρος, ους, τό, part, portion. ¹¹ δεύτερος, second. ¹² ἔπειτα, then, after this. ¹³ εἶτα, then, thereafter. ¹⁴ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ¹⁵ ἴαμα, τος, τό, healing, curing. ¹⁶ ἀντιλήψις, εως, ἡ, help, ministrations. ¹⁷ κυβερνήσις, εως, ἡ, administration, governing. ¹⁸ γένος, ους, τό, race, kind. ¹⁹ διερμηνεύω, translate, interpret. ²⁰ ζηλόω, be zealous, am jealous. ²¹ κρείττων, stronger, more excellent. ²² ὑπερβολή, ἥς, ἡ, excess, superiority. ²³ δείκνυμι, show, point out. ²⁴ χαλκός, οὔ, ὁ, money, copper or bronze. ²⁵ ἡχέω, sound, ring out. ²⁶ κύμβαλον, ου, τό, cymbal. ²⁷ ἀλαλάζω, cry aloud, wail loudly. ²⁸ προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ²⁹ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ³⁰ γνῶσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ³¹ μεθίστημι, remove, turn away. ³² ψωμίζω, feed with morsels, feed.

παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα καυθήσωμαι,¹ ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν
 ὠφελοῦμαι.² Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ,³ χρηστεύεται·⁴ ἡ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ·⁵ 4
 ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται,⁶ οὐ φυσιοῦται,⁷ οὐκ ἀσχημονεῖ,⁸ οὐ ζητεῖ τὰ 5
 ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται,⁹ οὐ λογίζεται¹⁰ τὸ κακόν, οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ 6
 ἀδικίᾳ,¹¹ συγχαίρει¹² δὲ τῇ ἀληθείᾳ, πάντα στέγει,¹³ πάντα πιστεύει, 7
 πάντα ἐλπίζει,¹⁴ πάντα ὑπομένει.¹⁵ Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε¹⁶ ἐκπίπτει·¹⁷ εἴτε 8
 δὲ προφητεῖται,¹⁸ καταργηθήσονται·¹⁹ εἴτε γλῶσσαι, παύσσονται·²⁰ εἴτε
 γνῶσις,²¹ καταργηθήσεται.¹⁹ Ἐκ μέρους²² δὲ γινώσκομεν, καὶ ἐκ μέρους 9
 προφητεύομεν·²³ ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον,²⁴ τότε τὸ ἐκ μέρους²² 10
 καταργηθήσεται.¹⁹ Ὅτε ἤμην νήπιος,²⁵ ὡς νήπιος²⁵ ἐλάλουν, ὡς νήπιος²⁵ 11
 ἐφρόνουν,²⁶ ὡς νήπιος²⁵ ἐλογιζόμην·¹⁰ ὅτε δὲ γέγονα ἀνὴρ, κατήργηκα¹⁹
 τὰ τοῦ νηπίου.²⁵ Βλέπομεν γὰρ ἄρτι²⁷ δι' ἐσόπτρου²⁸ ἐν αἰνίγματι,²⁹ τότε 12
 δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον· ἄρτι²⁷ γινώσκω ἐκ μέρους,²² τότε δὲ
 ἐπιγινώσομαι³⁰ καθὼς καὶ ἐπεγνώσθην.³⁰ Νυνὶ³¹ δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, 13
 ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα· μεῖζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη.

¹ καίω, burn, ignite. ² ὠφελέω, profit, help. ³ μακροθυμέω, be patient, suffer long. ⁴ χρηστεύομαι, be kind, loving. ⁵ ζηλόω, be zealous, am jealous. ⁶ περπερεύομαι, boast, brag. ⁷ φυσιώω, puff or blow up, be arrogant. ⁸ ἀσχημονέω, act unbecomingly, disgracefully. ⁹ παροξύνω, provoke, irritate. ¹⁰ λογίζομαι, calculate, consider. ¹¹ ἀδικία, ας, ἡ, unrighteousness. ¹² συγχαίρω, rejoice with. ¹³ στέγω, endure, bear. ¹⁴ ἐλπίζω, hope, hope for. ¹⁵ ὑπομένω, tarry, endure. ¹⁶ οὐδέποτε, never. ¹⁷ ἐκπίπτω, fall away, fall out. ¹⁸ προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ¹⁹ καταργέω, make ineffective, abolish. ²⁰ παύω, cause to cease. ²¹ γνῶσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ²² μέρος, ους, τό, part, portion. ²³ προφητεύω, prophesy, foretell. ²⁴ τέλειος, complete, perfect. ²⁵ νήπιος, infant, child. ²⁶ φρονέω, think, judge. ²⁷ ἄρτι, now, just now. ²⁸ ἐσόπτρον, ου, τό, mirror. ²⁹ αἰνίγμα, τος, τό, riddle, enigma. ³⁰ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ³¹ νυνί, now, already.

Διώκετε¹ τὴν ἀγάπην· ζηλοῦτε² δὲ τὰ πνευματικά,³ μᾶλλον δὲ ἵνα **14**
 προφητεύετε.⁴ Ὁ γὰρ λαλῶν γλώσση οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ, ἀλλὰ τῷ **2**
 θεῷ· οὐδεὶς γὰρ ἀκούει, πνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια.⁵ Ὁ δὲ **3**
 προφητεύων⁴ ἀνθρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν⁶ καὶ παράκλησιν⁷ καὶ
 παραμυθίαν.⁸ Ὁ λαλῶν γλώσση ἑαυτὸν οἰκοδομεῖ,⁹ ὁ δὲ προφητεύων⁴ **4**
 ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ.⁹ Θέλω δὲ πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσσαις, μᾶλλον **5**
 δὲ ἵνα προφητεύετε·⁴ μείζων γὰρ ὁ προφητεύων⁴ ἢ ὁ λαλῶν γλώσσαις,
 ἐκτὸς¹⁰ εἰ μὴ διερμηνεύει,¹¹ ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομὴν⁶ λάβῃ. Νυνὶ¹² δέ, **6**
 ἀδελφοί, ἐὰν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις λαλῶν, τί ὑμᾶς ὠφελήσω,¹³ ἐὰν
 μὴ ὑμῖν λαλήσω ἢ ἐν ἀποκαλύψει,¹⁴ ἢ ἐν γνώσει,¹⁵ ἢ ἐν προφητείᾳ¹⁶ ἢ ἐν
 διδαχῇ;¹⁷ Ὅμως¹⁸ τὰ ἄψυχα¹⁹ φωνὴν διδόντα, εἴτε αὐλός,²⁰ εἴτε κιθάρα,²¹ **7**
 ἐὰν διαστολὴν²² τοῖς φθόγγοις²³ μὴ διδῶ, πῶς γνωσθήσεται τὸ
 αὐλούμενον²⁴ ἢ τὸ κιθαριζόμενον;²⁵ Καὶ γὰρ ἐὰν ἄδηλον²⁶ φωνὴν **8**
 σάλπιγξ²⁷ δῶ, τίς παρασκευάζεται²⁸ εἰς πόλεμον;²⁹ Οὕτως³⁰ καὶ ὑμεῖς **9**
 διὰ τῆς γλώσσης ἐὰν μὴ εὐσημον³¹ λόγον δῶτε, πῶς γνωσθήσεται τὸ
 λαλούμενον; Ἔσεσθε γὰρ εἰς ἀέρα³² λαλοῦντες. Τοσαῦτα,³³ εἰ τύχοι,³⁴ **10**
 γένῃ³⁵ φωνῶν ἐστὶν ἐν κόσμῳ καὶ οὐδὲν αὐτῶν ἄφωνον.³⁶ Ἐὰν οὖν μὴ **11**

¹ διώκω, pursue, persecute. ² ζηλόω, be zealous, am jealous. ³ πνευματικός, spiritual. ⁴ προφητεύω, prophesy, foretell. ⁵ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ⁶ οἰκοδομή, ἡς, ἡ, building, edification. ⁷ παράκλησις, εως, ἡ, exhortation, consolation. ⁸ παραμυθία, ας, ἡ, encouragement, comfort. ⁹ οἰκοδομέω, build up, construct. ¹⁰ ἐκτός, aside from, besides. ¹¹ διερμηνεύω, translate, interpret. ¹² νυνί, now, already. ¹³ ὠφελέω, profit, help. ¹⁴ ἀποκαλύψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ¹⁵ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ¹⁶ προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ¹⁷ διδαχή, ἡς, ἡ, teaching, instruction. ¹⁸ ὅμως, yet, nevertheless. ¹⁹ ἄψυχος, inanimate, lifeless. ²⁰ αὐλός, οὗ, ὁ, flute, pipe. ²¹ κιθάρα, ας, ἡ, lyre, harp. ²² διαστολή, ἡς, ἡ, difference, distinction. ²³ φθόγγος, ου, ὁ, tone, voice. ²⁴ αὐλέω, play a flute, play the flute. ²⁵ κιθαρίζω, play the lyre, harp. ²⁶ ἄδηλος, unseen, indistinct. ²⁷ σάλπιγξ, ἡ, trumpet. ²⁸ παρασκευάζω, prepare, make ready. ²⁹ πόλεμος, ου, ὁ, war, battle. ³⁰ οὕτως, thus, so. ³¹ εὐσημος, clear, distinct. ³² ἀήρ, ος, ὁ, air. ³³ τοσοῦτος, so great, so much. ³⁴ τυγχάνω, obtain, happen. ³⁵ γένος, ους, τό, race, kind. ³⁶ ἄφωνος, speechless, mute.

εἰδῶ τὴν δύναμιν τῆς φωνῆς, ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβαρος,¹ καὶ ὁ
λαλῶν ἐν ἐμοὶ βάρβαρος.¹ Οὕτως καὶ ὑμεῖς, ἐπεὶ² ζηλωταί³ ἐστε **12**
πνευμάτων, πρὸς τὴν οἰκοδομὴν⁴ τῆς ἐκκλησίας ζητεῖτε ἵνα
περισσεύητε.⁵ Διόπερ⁶ ὁ λαλῶν γλώσση προσευχέσθω ἵνα διερμηνεύῃ.⁷ **13**
Ἐὰν γὰρ προσεύχωμαι γλώσση, τὸ πνεῦμά μου προσεύχεται, ὁ δὲ νοῦς⁸
μου ἄκαρπός⁹ ἐστίν. Τί οὖν ἐστίν; Προσεύξομαι τῷ πνεύματι, **15**
προσεύξομαι δὲ καὶ τῷ νοί·⁸ ψαλῶ¹⁰ τῷ πνεύματι, ψαλῶ¹⁰ δὲ καὶ τῷ νοί.⁸
Ἐπεὶ² ἐὰν εὐλογήσῃς¹¹ τῷ πνεύματι, ὁ ἀναπληρῶν¹² τὸν τόπον τοῦ **16**
ιδιώτου¹³ πῶς ἐρεῖ τὸ Ἀμὴν ἐπὶ τῇ σῇ¹⁴ εὐχαριστίᾳ,¹⁵ ἐπειδὴ¹⁶ τί λέγεις
οὐκ οἶδεν; Σὺ μὲν γὰρ καλῶς¹⁷ εὐχαριστεῖς,¹⁸ ἀλλ' ὁ ἕτερος οὐκ **17**
οἰκοδομεῖται.¹⁹ Εὐχαριστῶ¹⁸ τῷ θεῷ μου, πάντων ὑμῶν μᾶλλον **18**
γλώσσαις λαλῶν: ἀλλ' ἐν ἐκκλησίᾳ θέλω πέντε²⁰ λόγους διὰ τοῦ νοός⁸ **19**
μου λαλῆσαι, ἵνα καὶ ἄλλους κατηχήσω,²¹ ἢ μυρίους²² λόγους ἐν
γλώσση.

Ἀδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσίν·²³ ἀλλὰ τῇ κακίᾳ²⁴ νηπιάζετε,²⁵ **20**
ταῖς δὲ φρεσίν²³ τέλειοι²⁶ γίνεσθε. Ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται ὅτι Ἐν **21**
έτερογλώσσοις²⁷ καὶ ἐν χεῖλεσιν²⁸ ἑτέροις λαλήσω τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ

¹ βάρβαρος, barbarous, barbarian. ² ἐπεὶ, when, since. ³ ζηλωτής, οὐ, ὁ, Zealot, zealot. ⁴ οἰκοδομή, ἡς, ἡ, building, edification. ⁵ περισσεύω, abound, be rich. ⁶ διόπερ, therefore, for this very reason. ⁷ διερμηνεύω, translate, interpret. ⁸ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ⁹ ἄκαρπος, unfruitful, barren. ¹⁰ ψάλλω, sing, sing praise. ¹¹ εὐλογέω, bless. ¹² ἀναπληρῶ, fill up, fulfill. ¹³ ιδιώτης, οὐ, ὁ, unskilled or ungifted person, amateur. ¹⁴ σός, your, yours. ¹⁵ εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ¹⁶ ἐπειδὴ, since, because. ¹⁷ καλῶς, rightly, well. ¹⁸ εὐχαριστεῶ, give thanks, thank. ¹⁹ οἰκοδομέω, build up, construct. ²⁰ πέντε, five, 5. ²¹ κατηχέω, teach by word of mouth. ²² μυρίοι, ten thousand, innumerable. ²³ φρήν, φρενός, ἡ, thinking, understanding. ²⁴ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ²⁵ νηπιάζω, be (as) a child, babe. ²⁶ τέλειος, complete, perfect. ²⁷ ἑτερόγλωσσοις, of another tongue. ²⁸ χεῖλος, οὐς, τό, lip, edge.

οὐδ' οὕτως εἰσακούσονται¹ μου, λέγει κύριος. Ὡστε αἱ γλῶσσαι εἰς 22
 σημείον εἰσιν, οὐ τοῖς πιστεύουσιν, ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις·² ἡ δὲ προφητεία,
 οὐ τοῖς ἀπίστοις,² ἀλλὰ τοῖς πιστεύουσιν. Ἐὰν οὖν συνέλθῃ⁴ ἡ 23
 ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ πάντες γλώσσαις λαλῶσιν, εἰσέλθωσιν
 δὲ ἰδιώται⁵ ἢ ἄπιστοι,² οὐκ ἐροῦσιν ὅτι μαίνεσθε;⁶ Ἐὰν δὲ πάντες 24
 προφητεύωσιν,⁷ εἰσέλθῃ δέ τις ἄπιστος² ἢ ἰδιώτης,⁵ ἐλέγχεται⁸ ὑπὸ
 πάντων, ἀνακρίνεται⁹ ὑπὸ πάντων, καὶ οὕτως¹⁰ τὰ κρυπτὰ¹¹ τῆς καρδίας 25
 αὐτοῦ φανερά¹² γίνεται: καὶ οὕτως πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον προσκυνήσει
 τῷ θεῷ ἀπαγγέλλων¹³ ὅτι Ὁ θεὸς ὄντως¹⁴ ἐν ὑμῖν ἐστιν.

Τί οὖν ἐστίν, ἀδελφοί; Ὅταν συνέρχησθε,⁴ ἕκαστος ὑμῶν ψαλμὸν¹⁵ ἔχει, 26
 διδαχὴν¹⁶ ἔχει, γλῶσσαν ἔχει, ἀποκάλυψιν¹⁷ ἔχει, ἐρμηνείαν¹⁸ ἔχει.
 Πάντα πρὸς οἰκοδομὴν¹⁹ γινέσθω. Εἴτε γλώσση τις λαλεῖ, κατὰ δύο ἢ 27
 τὸ πλεῖστον τρεῖς, καὶ ἀνά²⁰ μέρος,²¹ καὶ εἷς διερμηνευέτω:²² ἐὰν δὲ μὴ ᾖ 28
 διερμηνευτής,²³ σιγάτω²⁴ ἐν ἐκκλησίᾳ: ἑαυτῷ δὲ λαλείτω καὶ τῷ θεῷ. 29
 Προφῆται δὲ δύο ἢ τρεῖς λαλείτωσαν, καὶ οἱ ἄλλοι διακρινέτωσαν.²⁵ 30
 Ἐὰν δὲ ἄλλω ἀποκαλυφθῇ²⁶ καθημένῳ, ὁ πρῶτος σιγάτω.²⁴ Δύνασθε 31
 γὰρ καθ' ἓνα πάντες προφητεύειν,⁷ ἵνα πάντες μανθάνωσιν,²⁷ καὶ

¹ εἰσακούω, listen, hear. ² ἄπιστος, unbelieving, faithless. ³ προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ⁴ συνέρχομαι, come together, come or go with. ⁵ ἰδιώτης, ου, ὁ, unskilled or ungifted person, amateur. ⁶ μαίνομαι, rage, be furious. ⁷ προφητεύω, prophesy, foretell. ⁸ ἐλέγχω, convict, reprove. ⁹ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ¹⁰ οὕτως, thus, so. ¹¹ κρυπτός, hidden, secret. ¹² φανερός, manifest, apparent. ¹³ ἀπαγγέλλω, announce, report. ¹⁴ ὄντως, really, indeed. ¹⁵ ψαλμός, ου, ὁ, song of praise, psalm. ¹⁶ διδαχή, ἡς, ἡ, teaching, instruction. ¹⁷ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ¹⁸ ἐρμηνεία, ας, ἡ, interpretation, translation. ¹⁹ οἰκοδομή, ἡς, ἡ, building, edification. ²⁰ ἀνά, upwards, upon. ²¹ μέρος, ους, τό, part, portion. ²² διερμηνεύω, translate, interpret. ²³ διερμηνευτής, ου, ὁ, interpreter, translator. ²⁴ σιγάω, be silent, become silent. ²⁵ διακρίνω, discriminate, judge. ²⁶ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ²⁷ μανθάνω, learn, ascertain.

πάντες παρακαλῶνται· καὶ πνεύματα προφητῶν προφήταις 32
 ὑποτάσσεται.¹ Οὐ γάρ ἐστιν ἀκαταστασίας² ὁ θεός, ἀλλὰ εἰρήνης, ὡς ἐν 33
 πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων.

Αἱ γυναῖκες ὑμῶν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σιγάτωσαν·³ οὐ γὰρ ἐπιτέτραπται⁴ 34
 αὐταῖς λαλεῖν, ἀλλ' ὑποτάσσεσθαι,¹ καθὼς καὶ ὁ νόμος λέγει. Εἰ δέ τι 35
 μαθεῖν⁵ θέλουσιν, ἐν οἴκῳ τοὺς ἰδίους ἄνδρας ἐπερωτάτωσαν· αἰσχρὸν⁶
 γάρ ἐστιν γυναιξὶν ἐν ἐκκλησίᾳ λαλεῖν. Ἡ ἄφ' ὑμῶν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ 36
 ἐξῆλθεν; Ἡ εἰς ὑμᾶς μόνους κατήντησεν;⁷

Εἴ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἢ πνευματικός,⁸ ἐπιγινωσκέτω⁹ ἃ γράφω ὑμῖν, 37
 ὅτι κυρίου εἰσὶν ἐντολαί. Εἰ δέ τις ἀγνοεῖ,¹⁰ ἀγνοεῖτω. 38

Ὡστε, ἀδελφοί, ζηλοῦτε¹¹ τὸ προφητεῦν,¹² καὶ τὸ λαλεῖν γλώσσαις μὴ 39
 κωλύετε·¹³ πάντα εὐσχημόνως¹⁴ καὶ κατὰ τάξιν¹⁵ γινέσθω. 40

Γνωρίζω¹⁶ δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον ὃ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, ὃ καὶ 15
 παρελάβετε,¹⁷ ἐν ᾧ καὶ ἐστήκατε, δι' οὗ καὶ σώζεσθε· τίνι λόγῳ 2
 εὐηγγελισάμην ὑμῖν, εἰ κατέχετε,¹⁸ ἐκτός¹⁹ εἰ μὴ εἰκῇ²⁰ ἐπιστεύσατε. 3
 Παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις, ὃ καὶ παρέλαβον,¹⁷ ὅτι χριστὸς

¹ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ² ἀκαταστασία, ας, ἡ, disturbance, disorder. ³ σιγάω, be silent, become silent. ⁴ ἐπιτρέπω, permit, allow. ⁵ μαρτάνω, learn, ascertain. ⁶ αἰσχρὸς, shameful, base. ⁷ καταντάω, come to, arrive. ⁸ πνευματικός, spiritual. ⁹ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ¹⁰ ἀγνοέω, not know, be unaware. ¹¹ ζηλώω, be zealous, am jealous. ¹² προφητεύω, prophesy, foretell. ¹³ κωλύω, forbid, hinder. ¹⁴ εὐσχημόνως, becomingly, properly. ¹⁵ τάξις, εως, ἡ, arranging, order. ¹⁶ γνωρίζω, make known, declare. ¹⁷ παραλαμβάνω, receive, take. ¹⁸ κατέχω, hold back, hold fast. ¹⁹ ἐκτός, aside from, besides. ²⁰ εἰκῇ, without cause or reason, vainly.

ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς γραφάς· καὶ ὅτι ἐτάφη·¹ 4
καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς γραφάς· καὶ ὅτι ὦφθη Κηφᾶ,² 5
εἶτα³ τοῖς δώδεκα· ἔπειτα⁴ ὦφθη ἐπάνω⁵ πεντακοσίοις⁶ ἀδελφοῖς 6
ἐφάπαξ,⁷ ἐξ ὧν οἱ πλείους μένουσιν ἕως ἄρτι,⁸ τινὲς δὲ καὶ ἐκοιμήθησαν·⁹
ἔπειτα⁴ ὦφθη Ἰακώβω,¹⁰ εἶτα³ τοῖς ἀποστόλοις πᾶσιν· ἔσχατον δὲ 7
πάντων, ὥσπερ¹¹ τῷ ἐκτρώματι,¹² ὦφθη καί μοι. Ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ 9
ἐλάχιστος¹³ τῶν ἀποστόλων, ὃς οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς¹⁴ καλεῖσθαι ἀπόστολος,
διότι¹⁵ ἐδίωξα¹⁶ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ. Χάριτι δὲ θεοῦ εἰμι ὃ εἰμι, καὶ 10
ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμὲ οὐ κενή¹⁷ ἐγενήθη, ἀλλὰ περισσότερον¹⁸ αὐτῶν
πάντων ἐκοπίασα,¹⁹ οὐκ ἐγὼ δέ, ἀλλ' ἡ χάρις τοῦ θεοῦ ἡ σὺν ἐμοί. Εἴτε 11
οὖν ἐγώ, εἴτε ἐκεῖνοι, οὕτως κηρύσσομεν καὶ οὕτως ἐπιστεύσατε.

Εἰ δὲ χριστὸς κηρύσσεται ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται, πῶς λέγουσιν τινες ἐν 12
ὑμῖν ὅτι ἀνάστασις²⁰ νεκρῶν οὐκ ἔστιν; Εἰ δὲ ἀνάστασις²⁰ νεκρῶν οὐκ 13
ἔστιν, οὐδὲ χριστὸς ἐγήγερται· εἰ δὲ χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν¹⁷ ἄρα 14
τὸ κήρυγμα²² ἡμῶν, κενή¹⁷ δὲ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν. Εὐρισκόμεθα δὲ καὶ 15
ψευδομάρτυρες²³ τοῦ θεοῦ, ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ θεοῦ ὅτι
ἡγείρεν τὸν χριστόν, ὃν οὐκ ἡγείρεν, εἴπερ²⁴ ἄρα²¹ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται.
Εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ χριστὸς ἐγήγερται· εἰ δὲ χριστὸς 16

¹θάπτω, bury. ²Κηφᾶς, ᾱ, ὁ, Cephas. ³εἶτα, then, thereafter. ⁴ἔπειτα, then, after this. ⁵ἐπάνω, above, over (gen). ⁶πεντακόσιοι, five hundred, 500. ⁷ἐφάπαξ, once for all, once. ⁸ἄρτι, now, just now. ⁹κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ¹⁰Ἰακώβος, James, Jacob. ¹¹ὥσπερ, like, as. ¹²ἐκτρώμα, τος, τό, untimely birth. ¹³ἐλάχιστος, least, smallest. ¹⁴ἱκανός, sufficient, able. ¹⁵διότι, because, on this account. ¹⁶δίωκω, pursue, persecute. ¹⁷κενός, empty, vain. ¹⁸περισσός, excessive, abundant. ¹⁹κοπίαω, toil, labor. ²⁰ἀνάστασις, εως, ἡ, resurrection, rising again. ²¹ἄρα, so, then. ²²κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ²³ψευδόμαρτυς, υρος, ὁ, false witness. ²⁴εἴπερ, if perhaps, if indeed.

οὐκ ἐγγήγερται, ματαία¹ ἢ πίστις ὑμῶν· ἔτι ἐστὲ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν.

Ἄρα² καὶ οἱ κοιμηθέντες³ ἐν χριστῷ ἀπώλονται. Εἰ ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ 18

ἡλπιότες⁴ ἐσμὲν ἐν χριστῷ μόνον, ἐλεεινότεροι⁵ πάντων ἀνθρώπων
ἐσμὲν.

Νυνὶ⁶ δὲ χριστὸς ἐγγήγερται ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ⁷ τῶν κεκοιμημένων³ 20

ἐγένετο. Ἐπειδὴ⁸ γὰρ δι' ἀνθρώπου ὁ θάνατος, καὶ δι' ἀνθρώπου 21

ἀνάστασις⁹ νεκρῶν. Ὡςπερ¹⁰ γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, 22

οὕτως καὶ ἐν τῷ χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται.¹¹ Ἐκαστος δὲ ἐν τῷ 23

ιδίῳ τάγματι·¹² ἀπαρχὴ⁷ χριστός, ἔπειτα¹³ οἱ τοῦ χριστοῦ ἐν τῇ

παρουσίᾳ¹⁴ αὐτοῦ. Εἴτα¹⁵ τὸ τέλος,¹⁶ ὅταν παραδῶ τὴν βασιλείαν τῷ θεῷ 24

καὶ πατρί, ὅταν καταργήσῃ¹⁷ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ

δύναμιν. Δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεῦειν,¹⁸ ἄχρι¹⁹ οὗ ἂν θῇ πάντας τοὺς 25

ἐχθροὺς²⁰ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. Ἐσχατος ἐχθρὸς²⁰ καταργεῖται¹⁷ ὁ 26

θάνατος. Πάντα γὰρ ὑπέταξεν²¹ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. Ὅταν δὲ εἴπῃ 27

ὅτι Πάντα ὑποτέτακται,²¹ ὁ δὲ ἄλλος²² ὅτι ἐκτός²³ τοῦ ὑποτάξαντος²¹ αὐτῷ

τὰ πάντα. Ὅταν δὲ ὑποταγῇ²¹ αὐτῷ τὰ πάντα, τότε καὶ αὐτὸς ὁ υἱὸς 28

ὑποταγήσεται²¹ τῷ ὑποτάξαντι²¹ αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα ᾗ ὁ θεὸς τὰ πάντα

ἐν πᾶσιν.

¹ μάταιος, vain, useless. ² ἄρα, so, then. ³ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ⁴ ἐλπίζω, hope, hope for. ⁵ ἐλεεινός, miserable, pitiable. ⁶ νυνί, now, already. ⁷ ἀπαρχή, ἥς, ἡ, first fruit. ⁸ ἐπειδὴ, since, because. ⁹ ἀνάστασις, εως, ἡ, resurrection, rising again. ¹⁰ ὥσπερ, just as, even as. ¹¹ ζωοποιέω, make alive, make to live. ¹² τάγμα, τος, τό, division, group. ¹³ ἔπειτα, then, after this. ¹⁴ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ¹⁵ εἴτα, then, thereafter. ¹⁶ τέλος, ους, τό, end, purpose. ¹⁷ καταργέω, make ineffective, abolish. ¹⁸ βασιλεύω, reign, rule. ¹⁹ ἄχρι, as far as, up to (gen). ²⁰ ἐχθρός, hating, enemy (as a noun). ²¹ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ²² ὁ δὲ ἄλλος, clear, evident. ²³ ἐκτός, aside from, besides.

Ἐπεὶ¹ τί ποιήσουσιν οἱ βαπτίζομενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; Εἰ ὅλως² νεκροὶ 29
οὐκ ἐγείρονται, τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; Τί καὶ ἡμεῖς 30
κινδυνεύομεν³ πᾶσαν ὥραν; Καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω, νή⁴ τὴν 31
ὑμετέραν⁵ καύχησιν,⁶ ἣν ἔχω ἐν χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν. Εἰ κατὰ 32
ἄνθρωπον ἐθριομάχησα⁷ ἐν Ἐφέσῳ,⁸ τί μοι τὸ ὄφελος,⁹ εἰ νεκροὶ οὐκ
ἐγείρονται; Φάγωμεν καὶ πίνωμεν, αὔριον¹⁰ γὰρ ἀποθνήσκομεν. Μὴ 33
πλανᾶσθε:¹¹ Φθείρουσιν¹² ἡθὴ¹³ χρηστὰ¹⁴ ὁμιλίας¹⁵ κακαί. Ἐκνήψατε¹⁶ 34
δικαίως¹⁷ καὶ μὴ ἀμαρτάνετε:¹⁸ ἀγνωσίαν¹⁹ γὰρ θεοῦ τινὲς ἔχουσιν: πρὸς
ἐντροπὴν²⁰ ὑμῖν λέγω.

Ἀλλ' ἐρεῖ τις, Πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; Ποίῳ²¹ δὲ σώματι ἔρχονται; 35
Ἄφρον,²² σὺ δὲ σπείρεις, οὐ ζωοποιεῖται²³ ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ: καὶ δὲ σπείρεις, 37
οὐ τὸ σῶμα τὸ γεννησόμενον σπείρεις, ἀλλὰ γυμνὸν²⁴ κόκκον,²⁵ εἰ τύχοι,
σίτου²⁷ ἢ τινοσ τῶν λοιπῶν: ὁ δὲ θεὸς αὐτῷ δίδωσιν σῶμα καθὼς 38
ἠθέλησεν, καὶ ἐκάστω τῶν σπερμάτων²⁸ τὸ ἴδιον σῶμα. Οὐ πᾶσα σὰρξ 39
ἡ αὐτὴ σὰρξ: ἀλλὰ ἄλλη μὲν ἀνθρώπων, ἄλλη δὲ σὰρξ κτηνῶν,²⁹ ἄλλη
δὲ ἰχθύων,³⁰ ἄλλη δὲ πτηνῶν.³¹ Καὶ σώματα ἐπουράνια,³² καὶ σώματα 40
ἐπίγεια:³³ ἄλλ' ἑτέρα μὲν ἢ τῶν ἐπουρανίων³² δόξα, ἑτέρα δὲ ἢ τῶν

¹ ἐπεὶ, when, since. ² ὅλως, altogether, completely. ³ κινδυνεύω, be in danger, am in danger. ⁴ νή, by (a particle of affirmation employed in oaths). ⁵ ὑμέτερος, your. ⁶ καύχησις, εὐχ, boasting, act of boasting. ⁷ θριομαχέω, fight with wild animals. ⁸ Ἐφεσος, οὐ, ἡ, Ephesus. ⁹ ὄφελος, οὐς, τό, use, benefit. ¹⁰ αὔριον, tomorrow. ¹¹ πλανᾶω, deceive, lead astray. ¹² φθείρω, destroy, corrupt. ¹³ ἡθός, οὐς, τό, custom, habit. ¹⁴ χρηστός, good, kind. ¹⁵ ὁμιλία, ας, ἡ, association, company. ¹⁶ ἐκνήψω, come to one's senses. ¹⁷ δικαίως, righteously, justly. ¹⁸ ἀμαρτάνω, sin. ¹⁹ ἀγνωσία, ας, ἡ, ignorance. ²⁰ ἐντροπή, ἡς, ἡ, shame, humiliation. ²¹ ποῖος, what sort of? what? of what sort. ²² ἄφρων, foolish, senseless. ²³ ζωοποιέω, make alive, make to live. ²⁴ γυμνός, naked, wearing only under-garments. ²⁵ κόκκος, οὐ, ὁ, grain, seed. ²⁶ τυγχάνω, obtain, happen. ²⁷ σῖτος, οὐ, ὁ, wheat, grain. ²⁸ σπέρμα, τος, τό, seed, offspring. ²⁹ κτήνος, οὐς, τό, beast of burden. ³⁰ ἰχθύς, ὅς, ὁ, fish. ³¹ πτηνός, feathered, winged. ³² ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ³³ ἐπίγειος, of the earth, earthly.

ἐπιγείων.¹ Ἄλλη δόξα ἡλίου,² καὶ ἄλλη δόξα σελήνης,³ καὶ ἄλλη δόξα 41
 ἀστέρων.⁴ ἀστὴρ⁴ γὰρ ἀστέρος⁴ διαφέρει⁵ ἐν δόξῃ. Οὕτως⁶ καὶ ἡ 42
 ἀνάστασις⁷ τῶν νεκρῶν. Σπείρεται ἐν φθορᾷ,⁸ ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ.⁹ 43
 σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ,¹⁰ ἐγείρεται ἐν δόξῃ: σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ,¹¹
 ἐγείρεται ἐν δυνάμει: σπείρεται σῶμα ψυχικόν,¹² ἐγείρεται σῶμα 44
 πνευματικόν.¹³ Ἔστιν σῶμα ψυχικόν,¹² καὶ ἔστιν σῶμα πνευματικόν.¹³ 45
 Οὕτως καὶ γέγραπται, Ἐγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος Ἀδὰμ εἰς ψυχὴν
 ζῶσαν. Ὁ ἔσχατος Ἀδὰμ εἰς πνεῦμα ζωοποιεῖν.¹⁴ Ἄλλ' οὐ πρῶτον τὸ 46
 πνευματικόν,¹³ ἀλλὰ τὸ ψυχικόν,¹² ἔπειτα¹⁵ τὸ πνευματικόν.¹³ Ὁ πρῶτος 47
 ἄνθρωπος ἐκ γῆς, χοϊκός:¹⁶ ὁ δεῦτερος¹⁷ ἄνθρωπος ὁ κύριος ἐξ οὐρανοῦ. 48
 Οἶος¹⁸ ὁ χοϊκός,¹⁶ τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί,¹⁶ καὶ οἶος¹⁸ ὁ ἐπουράνιος,¹⁹
 τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι:¹⁹ καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν²⁰ τὴν εἰκόνα²¹ τοῦ 49
 χοϊκοῦ,¹⁶ φορέσωμεν²⁰ καὶ τὴν εἰκόνα²¹ τοῦ ἐπουρανοῦ.¹⁹

Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν θεοῦ κληρονομήσαι 50
 οὐ δύνανται, οὐδὲ ἡ φθορά⁸ τὴν ἀφθαρσίαν⁹ κληρονομεῖ.²² Ἰδού, 51
 μυστήριον²³ ὑμῖν λέγω: πάντες μὲν οὐ κοιμηθησόμεθα,²⁴ πάντες δὲ
 ἀλλαγησόμεθα,²⁵ ἐν ἀτόμῳ,²⁶ ἐν ῥιπῇ²⁷ ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ 52

¹ ἐπίγειος, of the earth, earthly. ² ἥλιος, ου, ὁ, sun, sunlight. ³ σελήνη, ης, ἡ, moon. ⁴ ἀστὴρ, ος, ὁ, star. ⁵ διαφέρω, differ, carry through. ⁶ οὕτως, thus, so. ⁷ ἀνάστασις, εως, ἡ, resurrection, rising again. ⁸ φθορά, ᾱς, ἡ, destruction, corruption. ⁹ ἀφθαρσία, ας, ἡ, incorruptibility, immortality. ¹⁰ ἀτιμία, ας, ἡ, dishonor, disgrace. ¹¹ ἀσθενεία, ας, ἡ, weakness, sickness. ¹² ψυχικός, natural, wordly-minded. ¹³ πνευματικός, spiritual. ¹⁴ ζωοποιεῖω, make alive, make to live. ¹⁵ ἔπειτα, then, after this. ¹⁶ χοϊκός, made of earth or dust, earthy. ¹⁷ δεῦτερος, second. ¹⁸ οἶος, such as, of what kind. ¹⁹ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ²⁰ φορέω, wear, bear. ²¹ εἰκών, ὄνος, ἡ, image, likeness. ²² κληρονομεῖω, inherit, obtain. ²³ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ²⁴ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ²⁵ ἀλλάσσω, change, alter. ²⁶ ἄτομος, indivisible moment of time, moment. ²⁷ ῥιπή, ης, ἡ, rapid movement, twinkling.

σάλπιγγι.¹ σαλπίζει² γάρ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐγερθήσονται ἄφθαρτοι,³ καὶ
 ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα.⁴ Δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν⁵ τοῦτο ἐνδύσασθαι⁶ 53
 ἀφθαρσίαν,⁷ καὶ τὸ θνητὸν⁸ τοῦτο ἐνδύσασθαι⁶ ἀθανασίαν.⁹ Ὅταν δὲ τὸ 54
 φθαρτὸν⁵ τοῦτο ἐνδύσῃται⁶ ἀφθαρσίαν,⁷ καὶ τὸ θνητὸν⁸ τοῦτο
 ἐνδύσῃται⁶ ἀθανασίαν,⁹ τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος,
 Κατεπόθη¹⁰ ὁ θάνατος εἰς νίκος.¹¹ Ποῦ¹² σου, Θάνατε, τὸ κέντρον;¹³ 55
 Ποῦ¹² σου, Ἄδη,¹⁴ τὸ νίκος;¹¹ Τὸ δὲ κέντρον¹³ τοῦ θανάτου ἡ ἁμαρτία· ἡ 56
 δὲ δύναμις τῆς ἁμαρτίας ὁ νόμος· τῷ δὲ θεῷ χάρις τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ 57
 νίκος¹¹ διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ. Ὡστε, ἀδελφοί μου 58
 ἀγαπητοί, ἐδραῖοι¹⁵ γίνεσθε, ἀμετακίνητοι,¹⁶ περισσεύοντες¹⁷ ἐν τῷ ἔργῳ
 τοῦ κυρίου πάντοτε,¹⁸ εἰδότες ὅτι ὁ κόπος¹⁹ ὑμῶν οὐκ ἔστιν κενὸς²⁰ ἐν
 κυρίῳ.

Περὶ δὲ τῆς λογίας²¹ τῆς εἰς τοὺς ἁγίους, ὥσπερ²² διέταξα²³ ταῖς ἐκκλησίαις 16
 τῆς Γαλατίας,²⁴ οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. Κατὰ μίαν σαββάτων 2
 ἕκαστος ὑμῶν παρ' ἐαυτῷ τιθέτω, θησαυρίζων²⁵ ὃ τι ἂν εὐοδῶται,²⁶ ἵνα
 μή, ὅταν ἔλθω, τότε λογίαι²¹ γίνωνται. Ὅταν δὲ παραγένωμαι,²⁷ οὓς ἐὰν 3
 δοκιμάσῃτε²⁸ δι' ἐπιστολῶν,²⁹ τούτους πέμψω ἀπενεγκεῖν³⁰ τὴν χάριν

¹ σάλπιγξ, ἱγγος, ἡ, trumpet. ² σαλπίζω, sound a trumpet. ³ ἄφθαρτος, imperishable, immortal. ⁴ ἀλλάσσω, change, alter. ⁵ φθαρτός, perishable, corruptible. ⁶ ἐνδύω, put on, clothe. ⁷ ἀφθαρσία, ας, ἡ, incorruptibility, immortality. ⁸ θνητός, subject to death, mortal. ⁹ ἀθανασία, ας, ἡ, immortality. ¹⁰ καταπίνω, drink down, swallow. ¹¹ νίκος, ους, τό, victory. ¹² ποῦ, where?. ¹³ κέντρον, ου, τό, sharp point, sting. ¹⁴ Ἄδης, ου, ὁ, Hades. ¹⁵ ἐδραῖος, steadfast, firm. ¹⁶ ἀμετακίνητος, immovable, firm. ¹⁷ περισσεύω, abound, be rich. ¹⁸ πάντοτε, always, at all times. ¹⁹ κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ²⁰ κενός, empty, vain. ²¹ λογία, ας, ἡ, collection, collecting. ²² ὥσπερ, just as, even as. ²³ διατάσσω, command, give orders to. ²⁴ Γαλατία, ας, ἡ, Galatia. ²⁵ θησαυρίζω, lay up, store up. ²⁶ εὐοδόω, cause to prosper. ²⁷ παραγίνομαι, come, arrive. ²⁸ δοκιμάζω, prove, approve. ²⁹ ἐπιστολή, ἥς, ἡ, letter, dispatch. ³⁰ ἀποφέρω, carry off, bear away.

ὑμῶν εἰς Ἱερουσαλήμ· ἐὰν δὲ ἡ ἄξιον¹ τοῦ καμὲ πορεύεσθαι, σὺν ἐμοὶ 4
 πορεύσονται. Ἐλεύσομαι δὲ πρὸς ὑμᾶς, ὅταν Μακεδονίαν² διέλθω·³ 5
 Μακεδονίαν² γὰρ διέρχομαι·³ πρὸς ὑμᾶς δὲ τυγχόν⁴ παραμενῶ,⁵ ἢ καὶ 6
 παραχειμάσω,⁶ ἵνα ὑμεῖς με προπέμψητε⁷ οὗ⁸ ἐὰν πορεύωμαι. Οὐ θέλω 7
 γὰρ ὑμᾶς ἄρτι⁹ ἐν παρόδῳ¹⁰ ἰδεῖν· ἐλπίζω¹¹ δὲ χρόνον τινὰ ἐπιμεῖναι¹²
 πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ κύριος ἐπιτρέπῃ.¹³ Ἐπιμενῶ¹² δὲ ἐν Ἐφέσῳ¹⁴ ἕως τῆς 8
 Πεντηκοστῆς·¹⁵ θύρα¹⁶ γὰρ μοι ἀνέωγεν μεγάλη καὶ ἐνεργής,¹⁷ καὶ 9
 ἀντικείμενοι¹⁸ πολλοί.

Ἐὰν δὲ ἔλθῃ Τιμόθεος,¹⁹ βλέπετε ἵνα ἀφόβως²⁰ γένηται πρὸς ὑμᾶς· τὸ γὰρ 10
 ἔργον κυρίου ἐργάζεται²¹ ὡς καὶ ἐγώ. Μή τις οὖν αὐτὸν ἐξουθενήσῃ·²² 11
 προπέμψατε⁷ δὲ αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ, ἵνα ἔλθῃ πρὸς με· ἐκδέχομαι²³ γὰρ
 αὐτὸν μετὰ τῶν ἀδελφῶν. Περὶ δὲ Ἀπολλῶ²⁴ τοῦ ἀδελφοῦ, πολλὰ 12
 παρεκάλεσα αὐτὸν ἵνα ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν· καὶ πάντως
 οὐκ ἦν θέλημα ἵνα νῦν ἔλθῃ, ἐλεύσεται δὲ ὅταν εὐκαιρήσῃ.²⁶

Γρηγορεῖτε,²⁷ στήκετε²⁸ ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε,²⁹ κραταιοῦσθε.³⁰ Πάντα 13
 ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γινέσθω.

¹ ἄξιος, worthy, deserving. ² Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ³ διέρχομαι, cross over, pass through. ⁴ τυγχάνω, obtain, happen. ⁵ παραμένω, remain beside, continue. ⁶ παραχειμάζω, winter, pass the winter. ⁷ προπέμπω, send before, send forth. ⁸ οὗ, where, when. ⁹ ἄρτι, now, just now. ¹⁰ παρόδος, ου, ἡ, passage, thoroughfare. ¹¹ ἐλπίζω, hope, hope for. ¹² ἐπιμένω, continue, remain. ¹³ ἐπιτρέπω, permit, allow. ¹⁴ Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ¹⁵ πεντηκοστή, ἡς, ἡ, Pentecost. ¹⁶ θύρα, ας, ἡ, door, gate. ¹⁷ ἐνεργής, effective, active. ¹⁸ ἀντίκειμαι, lie opposite, i.e. oppose. ¹⁹ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ²⁰ ἀφόβως, fearlessly. ²¹ ἐργάζομαι, work, word. ²² ἐξουθενέω, despise, ignore. ²³ ἐκδέχομαι, await, expect. ²⁴ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ²⁵ πάντως, altogether, by all means. ²⁶ εὐκαιρέω, have opportunity, time. ²⁷ γρηγορέω, watch, keep watch. ²⁸ στήκω, stand, stand fast. ²⁹ ἀνδρίζομαι, act like a man, am brave. ³⁰ κραταιώω, strengthen, confirm.

Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί – οἴδατε τὴν οἰκίαν Στεφανᾶ,¹ ὅτι ἐστὶν 15

ἀπαρχή² τῆς Ἀχαΐας,³ καὶ εἰς διακονίαν⁴ τοῖς ἁγίοις ἔταξαν⁵ ἑαυτούς – 16

ἵνα καὶ ὑμεῖς ὑποτάσσησθε⁶ τοῖς τοιούτοις, καὶ παντὶ τῷ συνεργούντι⁷

καὶ κοπιῶντι.⁸ Χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ⁹ Στεφανᾶ¹ καὶ Φουρτουνάτου 17

καὶ Ἀχαϊκοῦ,¹¹ ὅτι τὸ ὑμῶν ὑστέρημα¹² οὗτοι ἀνεπλήρωσαν.¹³ 18

Ἀνέπαυσαν¹⁴ γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ ὑμῶν· ἐπιγινώσκετε¹⁵ οὖν τοὺς
τοιούτους.

Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας·¹⁶ ἀσπάζονται ὑμᾶς ἐν κυρίῳ 19

πολλὰ Ἀκύλας¹⁷ καὶ Πρίσκιλλα,¹⁸ σὺν τῇ κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίᾳ. 20

Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ πάντες. Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν
φιλήματι¹⁹ ἁγίῳ.

Ὁ ἀσπασμὸς²⁰ τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. Εἴ τις οὐ φιλεῖ²¹ τὸν κύριον Ἰησοῦν 21

χριστόν, ἦτω ἀνάθεμα.²² Μαράν²³ ἀθά.²³ Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ 23

χριστοῦ μεθ' ὑμῶν. Ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων ὑμῶν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. 24

Ἀμήν.

¹ Στεφανᾶς, ᾱ, ὁ, Stephanas. ² ἀπαρχή, ἥς, ἡ, first fruit. ³ Ἀχαΐα, ας, ἡ, Achaia. ⁴ διακονία, ας, ἡ, waiting at table, service. ⁵ τάσσω, arrange, appoint. ⁶ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ⁷ συνεργέω, work together. ⁸ κοπιᾶω, toil, labor. ⁹ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ¹⁰ Φορτουνάτος, ου, ὁ, Fortunatus. ¹¹ Ἀχαϊκός, οὔ, ὁ, Achaicus. ¹² ὑστέρημα, τος, τό, that which is lacking, need. ¹³ ἀναπληρόω, fill up, fulfill. ¹⁴ ἀναπαύω, refresh, take rest. ¹⁵ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ¹⁶ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ¹⁷ Ἀκύλας, ὁ, Aquila. ¹⁸ Πρίσκιλλα, ης, ἡ, Prisca, Priscilla. ¹⁹ φιλημα, τος, τό, kiss. ²⁰ ἀσπασμός, οὔ, ὁ, greeting, salutation. ²¹ φιλέω, love, kiss. ²² ἀνάθεμα, τος, τό, accursed, curse. ²³ ἀθά, come (Aramaic).